

අපව ලෝකතන නැතුවම බැරි ද?

පශ්චාත් අරගල දේශපාලන සන්දර්භය පිළිබඳ
මහජන අදහස් විමසීමක්

විදුර මුණසිංහ | ප්‍රභාත් හේමන්ත කුමාර

අපට ලොක්කන් නැතුවම බැරි ද?

පශ්චාත්
අරගල
දේශපාලන
සන්දර්භය
පිළිබඳ
මහජන
අදහස්
විමසීමක්

විදුර මුණසිංහ | ප්‍රභාත් හේමන්ත කුමාර

Law & Society Trust

අපට ලොක්කන් හැකුවම බැරි ද?

පශ්චාත් අරගල දේශපාලන සන්දර්භය පිළිබඳ
මහජන අදහස් විමසීමක්

© නීතිය හා සමාජ භාරය, 2023

ISBN : 978-624-5545-186

මෙම පධිතයේ අන්තර්ගතය හෝ එහි කොටස් වාණිජ්‍යය නොවන පරමාර්ථයන් සඳහා පමණක් උපුටා ගැනීම හා පිටපත් කිරීමට ලේඛණය හා එහි ප්‍රකාශන නියමාකාරයෙන් හඳුන්වා දීමෙන් අනතුරුව සිදු කිරීමට අවසර ඇත.

විදුර මුණසිංහ
ප්‍රභාත් හේමන්ත කුමාර

ප්‍රකාශනය :

Law & Society Trust

3, කිත්සි වෙරසය,
කොළඹ 00800,
ශ්‍රී ලංකාව.
දුරකථනය : +94 (0) 11 264 48 45
ෆැක්ස් : +94 (0) 11 2686843
වෙබ් : www.lstlanka.org

අපට ලොක්කන් නැතුවම බැරි ද?

පශ්චාත්
අරගල¹
දේශපාලන
සන්දර්භය
පිළිබඳ
මහජන
අදහස්
විමසීමක්²

විදුර මුණසිංහ | ප්‍රභාත් හේමන්ත කුමාර³

සාරාංශය

මෙම ලිපිය පදනම් වන්නේ 2022 අගෝස්තු හා සැප්තැම්බර් මාසවල නීතිය හා සමාජ භාරය විසින් ප්‍රධාන කාරණාවන් 2 ක් සම්බන්ධයෙන් මහජන අදහස් විමසණු පිණිස දිවයිනේ ප්‍රදේශ 6 ක සිදුකළ සම්මුඛ සාකච්ඡා මාලාවක් මතය. එකී කරුණු 2 වන්නේ;

1. ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ජනාධිපතිවරයාගේ ඉල්ලා අස්වීම සමඟ ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුණ (ශ්‍රීලපොපෙ) විසින් සිය ජනාධිපතිවරයා ලෙස එක්සත් ජාතික පක්ෂ (එජාප) නායක රනිල් වික්‍රමසිංහ පත්කර ගැනීමත් සමඟ නිදහසින් පසු මෙරට පක්ෂ දේශපාලනයේ ප්‍රධාන කඳවුරු දෙක වූ එජාප සහ ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය (ශ්‍රීලනිප) බෙදීම කෙරෙහි කවර බලපෑමක් ඇතිකර ඇතිද?⁴

සහ

2. මහා රැල්ලක් සේ නැඟ ආ අරගලය ජනතාව විසින් රාජ්‍ය නායකයා පලවා හැරීමත් සමඟ නිර්මාණය වූ අරගලය අවිනිශ්චිත දේශපාලන තත්ත්වය තුළ එක්වරම බැස ගියේ ඇයි?

යන කාරණාවන්ය.

මහජන අදහස් මත පදනම්ව කතුවරුන් මෙහිදී ප්‍රධාන කරුණු 3ක් ගෙනහැර දක්වයි. එනම්,

1. ප්‍රධාන කඳවුරු දෙක නියෝජනය කරන පක්‍ෂ අතර වෙනසක් ඇතැයි ජනතාවගෙන් වැඩි පිරිසක් තවදුරටත් පිළිනොගන්නා නමුත් ශ්‍රීලනිප / ශ්‍රීලපොපෙ කඳවුරේ සංකල්ප ලෙස ප්‍රවර්ධනය කරනු ලැබ ඇති දේශීයත්ව - සිංහල - බෞද්ධ - ගැමි ආධිපත්‍යය පිළිබඳ අදහස්වලට තවමත් ජනතාව තුළ පිළිගැනීමක් ඇත. අනාගතයේදී ද එම අදහස් දේශපාලනය තුළ තීරණාත්මක වියහැකි නමුත් කවර පක්‍ෂයක්/ නායකත්වයක් එම අදහස් නියෝජනය කිරීමේ සුභාභාවය හිමිකර ගැනීමේ හැකියාව ලැබේද යන්න මේ වන විට කිව නොහැක.

2. ජනතාව පැවැති තත්වයට එරෙහිව බරපතල ලෙස විරෝධය දැක්වූ නමුත් එතැනින් එහාට රාජ්‍ය පාලනය සම්බන්ධයෙන් වන තීරණ සම්බන්ධයෙන් මැදිහත් වෙමින් ආණ්ඩුකරණ ක්‍රියාවලිය හා දිගින් දිගටම විවේචනාත්මකව සම්බන්ධ වීමේ වුවමනාවක් ජනතාවට නොවූ අතර ඒ සඳහා තමන්ට හැකියාව ඇතැයි ජනතාව විශ්වාස නොකරති. ඔවුන්ට අනුව එය තමන්ට වඩා දේශපාලනයේ දැනුම් තේරුම් ඇති 'ලොකකන්ගේ' වැඩකි. බලය සම්බන්ධයෙන් වන සුසඳුමාර්ශී විතැන්වීමක් ලෙස අරගලය භාර ගැනීමට ජනතාවගේ සූදානමක් ඇති බවක් පෙනෙන්නට නැත.

3. මෙරට දේශපාලනය තුළ අනුග්‍රාහක සම්බන්ධය තීරණාත්මකය. ප්‍රධාන දේශපාලන පක්‍ෂ නැවත නැවත බලයට පත්වන්නේ මෙම ක්‍රියාදාමය හරහාය. අරගලයත් සමඟ මෙම සම්බන්ධය මේ වන විට දුර්වලව ඇති අතර සාම්ප්‍රදායික ප්‍රධාන දේශපාලන පක්‍ෂ නොවන බලවේග වෙත ඉඩක් විවෘත වී ඇත්තේ මේ හරහාය. නමුත් නව පාලනය තුළ පැරණි පක්‍ෂ නැවත සිය අනුග්‍රාහක දේශපාලන ජාලය ශක්තිමත් කරමින් සිටින අතර ඉදිරි මැතිවරණයකදී එය නැවත වරක් තීරණාත්මක භූමිකාවක් ඉටු කරනු ඇත.

මෙය අනාගතයේදී මැතිවරණ තුළින් බලය ලබාගැනීමට අපේක්‍ෂා කරන පැරණි ප්‍රධාන කඳවුරු දෙකට පිටතින් වන ඕනෑම

බලවේගයකට මුහුණ දීමට සිදුවන ප්‍රධාන අභියෝගයකි. අනෙක් අතට අනුග්‍රාහක දේශපාලනය විසින් දේශපාලනය සාමාන්‍ය ජනයාගේ නොව දේශපාලන ප්‍රභූතයාගේ බලප්‍රදේශයක් බවට පත්කොට ඇත. පාර්ලිමේන්තු දේශපාලනයෙන් ඔබ්බට දේශපාලන බලය අභ්‍යාසය කරන ජනතාවක් නිර්මාණය කරන සක්‍රීය පුරවැසි දේශපාලනයක් වෙනුවෙන් ජනතාව ආමන්ත්‍රණය කරන පාර්ශ්වයන්ට ඇති සැබෑ අභියෝගය වන්නේ මෙයයි.

සත්‍යදර්ශය

2019 වසරේදී ගෝඨාභය රාජපක්‍ෂ ජනාධිපතිවරණය ජයගන්නේ මෙරට ඉතිහාසයේ ජනාධිපතිවරයෙක් ලබාගත් වැඩිම ඡන්ද සංඛ්‍යාව වන 69 ලක්‍ෂයක් ඡන්ද හිමිකර ගනිමිනි⁶. අනතුරුව එලැඹීම මහාමැතිවරණයේදී ඔහුගේ පක්‍ෂය වූ (ශ්‍රීලපොපෙ)ඩපාර්ලිමේන්තු ආසන වලින් 2/3 කට වැඩි ගණනක් දිනාගැනීමට සමත් වූ අතර අනතුරුව 20 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය හරහා සිය විධායක බලය තවදුරටත් වර්ධනය කරගන්නට කටයුතු කරන ලදී. මේ අනුව ඔහු සහ ඔහුගේ පක්‍ෂයට 1977 දී පත්වූ ජේ. ආර්. ජයවර්ධනගේ රජය හිමිකරගෙන තිබූ බලය වැනිම වූ ශක්තිමත් බලයක් විධායකය හා ව්‍යවස්ථාදායකය තුළ හිමිව පැවතින. එම බලය තවදුරටත් ස්ථාවර ලෙස පෙනී ගියේ ජනාධිපතිවරයාගේ ඡන්ද පදනම බොහෝ සෙයින්ම බහුතර සිංහල ජනවාර්ගික පදනමකින් සමන්විත වූ බැවිනි.⁷ එසේ තිබියදී බලයට පත්ව වසර දෙකක් ගතවෙද්දී ගෝඨාභය රාජපක්‍ෂ ජනාධිපතිවරයා සහ ඔහුගේ රජයට එරෙහිව බලවත් ජනතා විරෝධයක් මතු වී එන්නට වූ අතර එකී විරෝධය මූලික වශයෙන් එල්ල වූයේ ඔහු සහ ඔහුගේ පක්‍ෂය වැඩි වශයෙන් ඡන්ද හිමිකරගත් රටේ දකුණේ බහුතර සිංහල ප්‍රදේශවලිනි.

කොළඹ නගරය හා පරිවාරයේ නගර මූලික කරගනිමින් රටේ විවිධ ස්ථානවල ක්‍රියාත්මක වූ උද්ඝෝෂණ 2022 මාර්තු 31 වන දින ජනාධිපතිවරයාගේ පුද්ගලික නිවස ආසන්නයේ පවත්වනු ලැබූ විරෝධතාව සමඟ නව අදියරකට පිවිසෙන ලදී. එතැන් සිට වැඩි ජවයකින් යුතුව දිනෙන් දින ඉහල ගිය උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාරය අප්‍රේල් 9 වන දින සිට ජූලි 22 දක්වා ගාලු මුවදොර පිය හා ඒ ආශ්‍රිත ජනාධිපති

ලේකම් කාර්යාලය අවට භූමිය අත්පත් කරගනිමින් නිර්මාණය වූ 'අරගල භූමිය' මූලික කරගනිමින් වඩා වඩා තීව්‍ර ලෙස ක්‍රියාත්මක විය. මේ කාලය තුළ මුලින් මුදල් අමාත්‍යවරයාට ද, පසුව අග්‍රාමාත්‍යවරයා සහ කැබිනට් මණ්ඩලයට ද ඉල්ලා අස්වීමට සිදුවිය. අවසානයේ ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය, අග්‍රාමාත්‍ය කාර්යාලය, ජනාධිපති මන්දිරය සහ අග්‍රාමාත්‍ය නිල නිවස වූ අරලියගහ මන්දිරය ජනතාව විසින් අත්පත් කරගැනීමත් සමඟ ජනාධිපතිවරයාගේ ඉල්ලා අස්වීම සිදුවිය. ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයේ පැවති රජයන් බලයෙන් පහකිරීම සඳහා සන්නද්ධ කැරලි දෙකක් (1971 සහ 1987-89) ක්‍රියාත්මක වී ඇති අතර ඒ දෙකම රාජ්‍ය මර්දනය ඉදිරියේ අසාර්ථක විය.⁸ නමුත් 2022 වසරේ සිදුවූ උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාරයේ කැපී පෙනෙන හා සුවිශේෂී ලක්ෂණය වූයේ එය බෙහෙවින් සාමකාමී ජන නැගිටීමක් වීමත්, එයට පැවැති ආණ්ඩුව හා ජනාධිපතිවරයා පලවා හැරීමට හැකිවීමත් නිසාවෙනි.

නමුත් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ ප්‍රතිපාදන අනුව යමින් පාර්ලිමේන්තුවේ 2/3 ක බහුතරය හිමි ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුණ විසින් නව ජනාධිපතිවරයා ලෙස පාර්ලිමේන්තුවේ එක් අසුනක් පමණක් හිමි එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ නායකයා වූ රනිල් වික්‍රමසිංහ පාර්ලිමේන්තුවේ බහුතර ඡන්දයෙන් ගෝඨාභය රාජපක්ෂගේ ඉතිරි දූර කාලය සඳහා තෝරා පත්කර ගැනුණු අතර ඒ හරහා නැවතත් බලය අහිමිව සිටි ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුණට ආණ්ඩුවක් පිහිටුවා ගැනීමේ හැකියාව ලැබිණ. රනිල් වික්‍රමසිංහ ජනාධිපතිවරයා ලෙස මහජන විරෝධතා ව්‍යාපාරය මර්ධනය කිරීමට කටයුතු කළේ ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත ඇතුළු සියලු මර්ධන නීති යොදාගනිමින් විරෝධය දැක්වීමට පමණක් නොව භාෂණයේ හා රැස්වීමේ නිදහසට ඇති මහජන අවකාශය පවා හකුළුවමිනි. මේ දැඩි මර්ධනීය වතාවරණය නිර්මාණය කිරීමට හැකිවීම ඊට පෙර ජනතා උද්ඝෝෂණය ඉදිරියේ විධායක බලය අක්‍රීයව තිබූ තත්ත්වය තුළ සිතීමට පවා නොහැකි තරමේ එකක් විය. වඩාත් පුදුම සහගත කාරණය වූයේ ජයග්‍රාහීව පැවැති උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාරයේ රළු පහර නව මර්ධනය හමුවේ වේගයෙන් බලාපොරොත්තු නොවූ ලෙස බැසයාමක්, ජනතාව වේගයෙන් අරගලය අනහැර යළි සාමාන්‍ය ජීවිතය වෙතට පිවිසීමත්ය. දැඩි මර්ධනය ඉදිරියේ පවා විවිධ

මට්ටමින් විරෝධයන් ප්‍රකාශමාන වන නමුදු ඒවා අප්‍රේල්-ජූලි කාලයේ පැවැති ආකාරයේ දැවැන්ත සමූහ මහජන සහභාගීත්වයකින් යුතු හෝ තිවුනාවයකින් යුතු ඒවා නොවේ.

ප්‍රධාන නිරීක්ෂණ

පසුගිය මාස තිහිපය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවූ මේ දේශපාලන පෙරලිය දෙස හැරී බැලීමේදී පෙනී යන ප්‍රධාන නිරීක්ෂණ දෙකක් අපට හඳුනාගත හැකිවිය. එනම්,

1. මෙරට නිදහසින් පසු පැවැති ප්‍රධාන දේශපාලන කඳවුරු දෙක අතර වෙනස වඩාත් පටු වී ඇත. ඇත්ත වශයෙන්ම 2019 දී 69 ලක්ෂයක ජනතාව විසින් ප්‍රතික්ෂේප කළ තැනැත්තාව, එකී මැතිවරණයේ ජයග්‍රාහී පක්ෂය විසින් රටේ විධායකයේ ප්‍රධානියා බවට පත්කරනු ලැබ ඇත. එනම් ජනතාව පක්ෂ වූ කණ්ඩායම විසින් ජනතාව ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබූ තැනැත්තාව බලයට පත්කොට ඇත. මෙය මෙරට දේශපාලනය තුළ පෙර නොවූ සංසිද්ධියකි.
2. ජනතාව ලක්ෂ ගණනින් පාරට බැස විරෝධය දක්වනු ලැබූයේ ඊට වසර දෙකකට පෙර තමන් විසින් බහුතර ඡන්දයකින් බලයට පත් තැනැත්තා සහ ඔහුගේ පක්ෂයට එරෙහිවය. එකී විරෝධතා ක්‍රියාදාමය නිදහසින් පසු මෙරට ඉතිහාසයේ පෙර නොවූ විරූවකි. මැතිවරණයෙන් මෙපිට ජනතාව දේශපාලන ක්‍රියාවලිය වෙත මැදිහත්වෙමින් පාලනයේ තීරණාත්මක මර්මස්ථාන අත්පත් කරගනිමින් බලය සියතට ගන්නා ලදී. නමුත් එතැනින් ඔබ්බට ආණ්ඩුකරණය තුළ සිය බලය අභ්‍යාස කරනවා හෝ ඊට බරපතල ලෙස මැදිහත්වනු වෙනුවට බහුතර ජනතාව ඉතා පහසුවෙන්ව පෙර සිටි මැතිවරණ දේශපාලනයට පමණක් සීමා වූ තත්ත්වයට පත්ව ඇත.

මිලඟට අප ඉදිරියේ වූ ගැටලුව වූයේ මෙම නව අත්දැකීම් දෙක විසින් මෙරට අනාගත දේශපාලනයේ කවර ප්‍රතිඵලයක් ජනිත කරනු

ඇතිද යන්නයි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ පසුගිය මාස කිහිපයක කාලය තුළ සිදුවූ මේ සුවිශේෂී ක්‍රියාදාමය සම්බන්ධයෙන් විවිධ විශ්ලේෂණ, සාකච්ඡා, සංවාද මේ වන විට සිදුවෙමින් පවතී. නමුත් මේ බොහොමයක් සමාජයේ කැපී පෙනෙන දේශපාලනික හා මතවාදීමය වශයෙන් කිසියම් ඉහළ ස්ථරයකට සීමා වී ඇත. මෙරට සාමාන්‍ය ජනයා මේ තත්ත්වය දකින්නේ කෙසේද යන්න කෙරෙහි අපගේ අවධානය යොමුවූයේ ඉහත කී දැවැන්ත දේශපාලන පෙරළියට පෙරමුණ ගත්තේද, අනාගතයේ පැවැත්වෙනු ඇති මැතිවරණයකදී තීරණාත්මකව මේ රටේ අනාගත දේශපාලනය සම්බන්ධයෙන් තීරණය කරනු ඇත්තේද ඔවුන් වන බැවිනි. ඔවුන් වෙතින් පළවන අදහස් ඇසුරින් මෙරටේ අනාගත දේශපාලනය සම්බන්ධයෙන් කවර ගම්‍යමානයන් හඳුනා ගැනීමට හැකිවනු ඇතිද යන්න සම්බන්ධයෙන් අපගේ අවධානය යොමු විය.

ක්‍රියාවලිය

ඉහත කී අරමුණු සහිතව අහඹු ලෙස තෝරාගනු ලැබූ පිරිමින් 25 ක් සහ කාන්තාවන් 25 ක් සමඟ 2022 අගෝස්තු සහ සැප්තැම්බර් මාස දෙක තුළ දීර්ඝ සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්හි අපි නිරත වීමු. සම්මුඛ සාකච්ඡාවට ලක්කළ පිරිස වයස අවු. 22 සිට 78 දක්වා විවිධ වයස් මට්ටම්වලට අයත් වූ අතර වෘත්තීමය වශයෙන් ගොවීන්, ධීවරයින්, දෛනික වේතන ලබන කම්කරුවන්, රජයේ සේවකයින්, පුද්ගලික අංශයේ විවිධ මට්ටම්වල රැකියාවේ නියුතු පිරිස්, ලෝකරැයී විකිණීම වැනි විවිධ සුලු වෙළඳාම්වල නිරත වන පිරිස්, විශ්‍රාමිකයින් (ගුරු, විදුහල්පති, ආරක්‍ෂක අංශ), සුලු කර්මාන්තකරුවන් යනාදී වශයෙන් විශාල විවිධත්වයකින් යුතු වූවෝ වූහ. මෙම සම්මුඛ සාකච්ඡා විනාඩි 45 සිට පැය 2 1/2 දක්වා දීර්ඝ වූ ඒවා විය. එම පිරිස තෝරාගනු ලැබූයේ ප්‍රදේශ 5 කිනි. එහිදී 2019 දී මැතිවරණයේ බහුතර බලයක් ලබාගත් මෙරට සිංහල බහුතරයක් වෙසෙන සහ ගෝඨාභය රාජපක්‍ෂ හා ඔහුගේ ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුණට වඩාත් තීරණාත්මක වූ හා එකී මැතිවරණ ව්‍යාපාරය හා විවිධාකාරයෙන් සම්බන්ධිත ප්‍රදේශ 4 ක් තෝරා ගැනුනි. එනම්,

හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය - මෙය රාජපක්‍ෂ පවුලේ සාම්ප්‍රදායික බල කඳවුර ලෙස සැලකෙන අතර 2019 ඡනාධිපතිවරණයේදී හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රකාශිත ඡන්ද වලින් 66.17% ක්¹⁰ ද, 2020 මහාමැතිවරණයේදී ප්‍රකාශිත ඡන්දවලින් 75.1%¹¹ ක් ද ලබා ගැනීමට පිලිවෙලින් ගෝඨාභය රාජපක්‍ෂ සහ ඔහුගේ ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුණ සමත් විය.

කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය - 2019 මැතිවරණයේදී හිටපු ඡනාධිපති මහින්ද රාජපක්‍ෂ මෙම දිස්ත්‍රික්කයෙන් තරඟ කරන ලදී (මැතිවරණයෙන් පසු ඔහු අග්‍රාමාත්‍යවරයා ලෙස පත්කරනු ලැබිණි). ඔහුගේ ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුණ 2020 මහාමැතිවරණයේදී කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රකාශිත ඡන්ද වලින් 66.9%¹² ක් ලබාගත් අතර ඊට පෙර 2019 වසරේදී පැවැති ඡනාධිපතිවරණයේදී ගෝඨාභය රාජපක්‍ෂ එම දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රකාශිත ඡන්ද වලින් 66.92%¹³ ක් ලබා ගන්නා ලදී.

අනුරාධපුර සහ පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්ක - මෙම දිස්ත්‍රික්ක දෙක සාම්ප්‍රදායිකව ශ්‍රී ලංකාවේ සිංහල ගොවි ඡනතාව වැඩි වශයෙන් ජීවත්වන ප්‍රදේශ වේ. එබැවින් මැතිවරණ ව්‍යාපාරවලදී සිංහල ගැමි ඡනයා වෙත කෙරෙන ආමන්ත්‍රණය බොහෝ විට මෙම දිස්ත්‍රික්කන්ට ඉලක්ක වේ. 2019 ඡනාධිපතිවරණයේදී ගෝඨාභය රාජපක්‍ෂගේ මැතිවරණ ව්‍යාපාරයේ පළමු ඡනරැළිය අනුරාධපුර නගරයේ¹⁴ පවත්වනු ලැබූ අතර මැතිවරණයෙන් තේරී පත්වීමෙන් පසු ඔහු ඡනාධිපතිවරයා ලෙස දිවුරුම් දෙන ලද්දේ ද අනුරාධපුරයේ පිහිටි බෞද්ධයන්ගේ ප්‍රධාන පූජනීය ස්ථානයක් වූ රුවන්වැලි සෑ පරිශ්‍රයේදී ය¹⁵. 2019 ඡනාධිපතිවරණයේ දී එම දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රකාශිත ඡන්දවලින් 67.95%¹⁶ ක් ලබා ගැනීමට ගෝඨාභය රාජපක්‍ෂ සමත් වූ අතර 2020 මහමැතිවරණයේදී ඔහුගේ පක්‍ෂය ප්‍රකාශිත ඡන්දවලින් 58.97%¹⁷ ක් ලබා ගන්නා ලදී.

පොළොන්නරු දිස්ත්‍රික්කය හිටපු ඡනාධිපති මෙමත්‍රීපාල සිරිසේන නියෝජනය කරන දිස්ත්‍රික්කය වන අතර (2015 දී රාජපක්‍ෂ පවුල් පාලනයට එරෙහිව යමින් විපක්‍ෂය හා එක්ව තරඟවැද ඡනාධිපති දුරයට පත්වූ) ඔහු මෙවර මහමැතිවරණයේදී රාජපක්‍ෂවරුන් සමඟ එක්ව ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුණින් එම දිස්ත්‍රික්කයෙන් තරඟ වැදුනි. 2019 ඡනාධිපතිවරණයේ දී එම දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රකාශිත ඡන්දවලින් 73.66%¹⁸ ක්

ලබාගැනීමට ගෝඨාභය රාජපක්ෂ සමන්වු අතර 2020 මහමැතිවරණයේදී ඔහුගේ පක්ෂය ප්‍රකාශිත ඡන්දවලින් 53.01%¹⁹ ක් ලබාගැනීමට සමත් විය.

මෙම අනුරාධපුර හා පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්ක දෙක විශේෂ වූ තවත් හේතුවක් වූයේ ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ජනාධිපතිවරයා විසින් විසින් ගනු ලැබූ වඩාත් විවේචනයට ලක්වූ තීරණයක් වූ රසායනික පොහොර තහනම නිසා වඩාත් බලපෑමට පත්වූ ගොවි ජනතාව වෙසෙන දිස්ත්‍රික්ක දෙකක් වීමයි.

ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ මීගමුව ඡන්ද බල ප්‍රදේශය - සාමාන්‍යයෙන් ශ්‍රීලනිප හෝ ඒ සම්බන්ධ කඳවුරට මැතිවරණවලදී අවාසිදායක ප්‍රතිඵල ලැබෙන මෙම බලප්‍රදේශය තුළ 2019 පාස්කු ඉරිදා දින මරාගෙන මැරෙන බෝම්බ ප්‍රහාරයට ලක්වූ කටුවාපිටිය දේවස්ථානය පිහිටා ඇත. මෙය කතෝලික ජනයා බහුතරයක් වෙසෙන ප්‍රදේශයකි. පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරයෙන් මියගිය හා තුවාල ලැබූ බොහෝ දෙනෙකු මෙම ප්‍රදේශය හෝ ඊට තදාසන්න ප්‍රදේශවල අයවලුන් වෙති. 2019 ජනාධිපතිවරණයේ හා 2020 මහමැතිවරණයේ ජයග්‍රාහී පාර්ශ්වයේ ප්‍රධාන සටන් පාඨයක් වූයේ පාස්කු බෝම්බ ප්‍රහාරයන්ට වගකිව යුත්තන් නීතිය ඉදිරියට පමුණුවා දඬුවම් ලබාදෙන බවයි. 2019 ජනාධිපතිවරණයේදී මෙම ආසනයේ ප්‍රකාශිත ඡන්දවලින් 52.04%²⁰ ක් ලබාගැනීමට ගෝඨාභය රාජපක්ෂ සමන්වූ අතර 2020 මහමැතිවරණයේදී ඔහුගේ පක්ෂය එම ආසනයේ ප්‍රකාශිත ඡන්ද වලින් 38.23%²¹ ක් ලබා ගන්නා ලදී.

ඉහත කී ප්‍රදේශ 4 ට අමතරව ගෝඨාභය රාජපක්ෂගෙන් පසු බලයට පත්වූ වර්තමාන ජනාධිපති රනිල් වික්‍රමසිංහගේ ඡන්ද බල ප්‍රදේශය²² වන කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ මැද කොළඹ සහ සාම්ප්‍රදායිකව ශ්‍රීලනිප විරෝධී කඳවුරේ ප්‍රබල ආසනයක් ලෙස සැලකෙන එම දිස්ත්‍රික්කයේම බොරැල්ල ඡන්ද බලප්‍රදේශ තෝරාගනු ලැබිනි. 2019 ජනාධිපතිවරණයේදී ගෝඨාභය රාජපක්ෂට මැද කොළඹ හා බොරැල්ල ආසනවලින් හිමිකරගත හැකිවූයේ ප්‍රකාශිත ඡන්ද වලින් පිළිවෙලින් 16.39%²³ ක් සහ 41.76%²⁴ කි. 2020 මහමැතිවරණයේදී ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුණ මෙම ඡන්ද බලප්‍රදේශ 2 කින් ලබාගත්තේ ප්‍රකාශිත ඡන්ද සංඛ්‍යාවෙන් පිළිවෙලින් 18.93%²⁵ ක් සහ 38.67%²⁶ කි.

සාම්ප්‍රදායික ප්‍රධාන දේශපාලන කඳවුරුවලට තවදුරටත් පැවැත්මක් තිබේද?

පශ්චාත් නිදහස් ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය පුරාවට මෙරට නියෝජිත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ ලක්‍ෂණය වී ඇත්තේ එහි බලය හැමවිටම ප්‍රධාන කඳවුරු දෙකක් අතර මාරුවෙන් මාරුවට හුවමාරු වීමයි. මෙම කඳවුරු මුලින් එක්සත් ජාතික පක්‍ෂය (එජාප) සහ ලංකා සමසමාජ පක්‍ෂය (සමසමාජ), ලංකා කොමියුනිස්ට් පක්‍ෂය (කොප) විසින්ද, පසුව එජාප සහ ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්‍ෂය (ශ්‍රීලනිප), සමසමාජ, කොප සහග විසින්ද නියෝජනය කරනු ලැබිණි. මේ කඳවුරු ජනතාව වෙත තමන්ව ඉදිරිපත් කරනු ලැබූයේ සෑම අතින්ම එකිනෙකට පසම්බරු කඳවුරු දෙකක් ලෙසිනි. 1970 මහමැතිවරණයේදී ශ්‍රීලනිප, සමසමාජ සහ කොප ඇතුළත් සමගි පෙරමුණ වෙනුවෙන් ශ්‍රීලනිප නායිකා සහ අග්‍රාමාත්‍ය ධුර අපේක්‍ෂිතව වූ සිරිමාවෝ බණ්ඩාරණායක විසින් ජනතාව වෙත ඉදිරිපත් කළ මැතිවරණ ප්‍රකාශනයේ ඇය මෙසේ කියයි.

“ධනපතිවාදය දිනෙන් දින දස අත විහිදුවන රැහැන් කපා දැමීමට එතුමා (එස්.ඩබ්.ආර්.ඩී. බණ්ඩාරණායක) ඕනෑම වේලාවක සටනට සූදානම්ව සිටියේය. නහය විද රැහැන කොටකර ධනපති ආර්ථික ක්‍රමය සමාජවාදී කණුවෙහි බැඳ තබා මහජන ආර්ථික ක්‍රමයක් ගොඩනැගීම එතුමාගේ බලාපොරොත්තුව විය. එතුමා සිංහල භාෂාවේ වීරයා ය. අප මුතුන්මිත්තන් සිය දිවි දෙවැනිකොට රැක දී ඇති අසමසම දායාදයක් වූ සිංහල භාෂාවට රැකවරණය දුන් ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයා එතුමාය. අධිරාජ්‍යවාදය නිසා දිරාපත් වූ භාෂාව හා ආගම පෝෂණය කරන අතර සුලු ජාතීන්ගේ භාෂාව හා සංස්කෘතියද අප විසින් පෝෂණය කරන්නෙමු.” (බණ්ඩාරණායක 1970, 2)

ශ්‍රීලනිප ප්‍රමුඛ මෙම කඳවුර අධිරාජ්‍ය විරෝධී, වාමවාදී, සුභසාධනවාදී, සිංහල-බෞද්ධ, ග්‍රාමීය ඡන්ද පදනමක් සහිත, දේශීය සංස්කෘතිය රකින, පහල හා මධ්‍යම පාංතිකයින් වෙනුවෙන් කැපවුණු කඳවුරක් ලෙස හැමවිටම පාහේ නිරූපණය වී තිබේ.²⁷ එක්සත් ජාතික පක්‍ෂය ප්‍රමුඛ අනෙක් කඳවුර හැමවිටම පාහේ තමන්ව ජනතාව වෙත

ප්‍රක්ෂේපනයකොට ඇත්තේ බටහිරට (ලෝකය යන අතට) පක්ෂපාත, ධනෝත්සව ආර්ථික සංවර්ධනය කෙරෙහි දිශානත වූ, ප්‍රායෝගික ප්‍රවේශයක් ගන්නා, ධනපතියන්ගේ ධාරාවක් ලෙසිනි. එම පක්ෂයට අනුව ඉතිහාසය පුරා එය කැපවී ඇත්තේ පාර්ලිමේන්තු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, නිදහස් වෙළඳාම ඔස්සේ ආර්ථික සමෘද්ධිය ළඟා කරගැනීම, පුද්ගල සාර්ථකත්වය, බහුවාර්ගික සමගිය වෙනුවෙනි²⁸. එජාප විරෝධී කඳවුර විසින් දිගින් දිගටම එයට අලවන ලේඛලයට මෙම ලක්ෂණ මෙන්ම ශ්‍රීලනිප කඳවුර සිය ප්‍රචාරණ ව්‍යාපෘතිය තුළ ප්‍රවර්ධනය කරන ලක්ෂණවලට හාත්පසින් විරුද්ධ ලක්ෂණ (එනම් නාගරික/ලුම්පන්, සිංහලයාට විරුද්ධ, දේශීය සංස්කෘතිය විනාශ කරන යනාදී වූ) අන්තර්ගත විය. ශ්‍රීලනිප කඳවුරේ හැමවිටම පුරෝගාමියා ලෙසින් නිරූපිත එස්.ඩබ්.ආර්.ඩී. බණ්ඩාරණායකගේ දේශපාලනය පිළිබඳ එජාප කඳවුරේ ප්‍රතිචාරය වී ඇත්තේ ඔහු විසින් රට ප්‍රජාතය කරා ගෙනගිය බවත්, ඔහුගෙන් පසු ශ්‍රීලනිපය එකී ප්‍රතිපත්තියේම ගමන් කළ බවත්ය. ශ්‍රීලනිපය සම්බන්ධ එජාප කඳවුරේ විවේචනය බොහෝ විට එහි ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය හා එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධ වූවක් වී තිබේ.

“1956 දී බලයට පත් බණ්ඩාරණායක මහතා සිය දේශපාලනික හා ආර්ථික අත්හදාබැලීම් වලින් ඉතා කෙටි කලක් තුළ රට ප්‍රජාතය කරා ගෙනාවේය. 1956 දී බණ්ඩාරණායක මහතා ආරම්භ කළ විනාශකාරී ප්‍රතිපත්තිය එහි අවසාන තාර්කික ප්‍රතිඵලය වෙත ගෙනයනු ලැබුවේ 1970-77 සිරිමා මැතිණියගේ ආණ්ඩුවයි. 1956 සිට පැවැති ශ්‍රීලනිප ආණ්ඩුවල කෙරුවාවල් පවතින දේවල් ආණ්ඩුවට පවරා ගැනීම මත පදනම් විය.” (වන්දුප්‍රේම 1997, 137)

කෙසේවෙතත් ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය අතින් මෙම කඳවුරු දෙක අතර වූ වෙනස අවසන් කරමින් 1994 දී ශ්‍රීලනිප ය ද විවෘත ආර්ථිකය පිලිගන්නා ලදී. මේ නව තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් අදහස් දක්වන ලද සී. ඒ. වන්දුප්‍රේම වැනි එවකට එජාප කඳවුරේ හිතෙහිත්ගේ අදහස වූයේ මේ සමඟ ශ්‍රී ලංකාවේද ‘දියුණු ද්වි පක්ෂ ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක වන රටවල මෙන්’ මතවාදී වශයෙන් වෙනසක් නොවනබ (ඔහුගේම වචනයෙන් කියන්නේ නම් ධනවාදය හා සමාජවාදය අතර

වන මාරාන්තික ද්වන්ධ යුද්ධයක ස්වරූපය ගත් සටන වෙනුවට) රට පාලනය කරන ආකාරයේ පමණක් වෙනසක් පවතින ආණ්ඩුකරණ ආකෘතියකට ශ්‍රී ලංකාවද පිවිසෙනු ඇති බවයි (1997, 124). කෙසේ නමුත් ආර්ථිකය සම්බන්ධයෙන් එකම ප්‍රතිපත්තියකට එලැඹුනද එහි තමන්ගේ සුවිශේෂීතාවක් ලකුණු කිරීමට ශ්‍රී ලන්දීප කඳවුර හැමවිටම උත්සාහ දරා තිබේ. ඔවුන් දිගින් දිගටම සිය ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය හඳුන්වන ලද්දේ එජාප කඳවුරේ නග්න විවෘත ආර්ථිකය වෙනුවට ඊට මානුෂික මුහුණුවරක් සහිතව ක්‍රියාත්මක කරන්නක් ලෙසිනි.

“අද ලොව පුරා ක්‍රියාත්මක වන්නා වූ තරගකාරී විවෘත ආර්ථික ක්‍රමයට මතවවාදී මුහුණුවරක් ලබා දෙන බව 1994 දී අප ප්‍රකාශ කළෙමු. එහි තේරුම විවෘත ආර්ථිකයේ ඵල ප්‍රයෝජන අතලොස්සකට නොව පොදු ජනතාවට ලබා දීමට කටයුතු කිරීමයි. වඩාත් පැහැදිලිව කිවහොත් විවෘත ආර්ථිකයේ ඵල ප්‍රයෝජන සමාජයේ පහළම මට්ටමේ දුගී දුප්පත් ජනකොටස්වලට ද ලැබෙන්නට සැලැස්වීමයි.” (ශ්‍රී ලන්දීප 2001, 10)

ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය එසේ වුවද, මෙම කඳවුරු දෙක අතර බරපතල දෘෂ්ටිවාදී වෙනසක් හැමවිටම පාහේ සලකුණු කරමින් එජාප සතුරු කඳවුරට එරෙහි බරපතල වෙනසක්ම සහිත කඳවුරක් ලෙස මතවාදී කලාපයේ පෙනී සිටීමට ශ්‍රී ලන්දීප ප්‍රමුඛ කඳවුර 2020 අවසන් මහාමැතිවරණය දක්වාම සමත්ව තිබේ. ශ්‍රී ලන්දීප කඳවුරේ ප්‍රබල මතවාදී ප්‍රකාශකයකු වූ ගුණදාස අමරසේකර වැනි අය බරපතල ලෙස මෙම වෙනස සලකුණු කිරීමට ඉතා බලපෑම් සහගත ලෙස දායක වී තිබේ. 2011 වසරේදී ඔහු මෙසේ ලියයි.

“බණ්ඩාරණායක මහතාගේ ජයග්‍රහණය අප විසින් දැකගත යුත්තේ ධර්මපාල කුමා අපගේ ජාතික උරුමය සොයා ආරම්භ කළ ගමනේ ඊළඟ අවස්ථාව ලෙසයි. බණ්ඩාරණායක මහතාගේ අභාවයත් සමඟ අනාථ වූ ජනතාව බණ්ඩාරණායක මැතිණිය වටා රොක්වූයේ ඇ වෙතින් සිය සිංහල බෞද්ධ උරුමය සාක්ෂාත් කරගනු පිණිසය. සිය සංස්කෘතික පසුබිම මගින් ඒ උරුමය පිළිබඳ සවිඥැඥාණිකත්වයක් ලබා සිටි එතුමිය විසින්

ඒ සඳහා මෙරට උන් මාක්ස්වාදීන්ද සහභාගි කරගන්නා ලදහ. ජේ. ආර්. ජයවර්ධන විසින් 17 වසරක කාලය තුළ සිංහල බෞද්ධ උරුමය විනාශ කරමින් ජාතික උරුමය-මානව හිතවාදී සමාජවාදී උරුමය පිළිබඳ කිසිදු අවබෝධයක් නැති කාපල්ලා-බිපල්ලා ආප්තය කරගත් නරුම පරපුරක් බිහිකිරීමයි. 2005 දී ජනතාව මහින්ද රාජපක්ෂ බලයට පත්කරගන්නේ සිය ජාතික උරුමය රුහුණින් පහල වූ නායකයෙකු අතින් වත් ඉටුකරගත හැකි වේ යන ප්‍රාර්ථනය උඩයි. ඔහු සවැනි පරාක්‍රමබාහුගෙන් පසු රට එක්සේසත් කළ නරචරයා වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබීම යුක්ති සහගත වෙයි.” (අමරසේකර 2011, 17-18)

2019 ජනාධිපතිවරණය වන විට මෙම කඳවුරු අතර වෙනස බරපතල ලෙස සටහන්ව තිබිණ. 2015-2019 කාල වකවානුව තුළ එජාපයේ නායක රනිල් වික්‍රමසිංහ අග්‍රාමාත්‍යවරයා ලෙස කටයුතු කොට තිබීමත්, ඒ කාලය තුළ එජාප ප්‍රමුඛ රජයක් පැවතීමත් නිසා 2019 වන විට ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුණ (ශ්‍රීලපොපෙ) ප්‍රමුඛ කඳවුරට²⁹ ඊට එරෙහිව විශාල විරෝධයක් ගොනු කිරීමට හැකිවී තිබිණි. පාස්කු ප්‍රහාරය මුල්කර ගනිමින් ජාතික ආරක්‍ෂාව සහතික කිරීමට අපොහොසත් වීම, සිංහල-බෞද්ධයින් නෙතකා හැරීම, දේශීයත්වය පිටුදැකීම යනාදී වූ ශ්‍රීලනිප කඳවුරේ සුපුරුදු සටන් පාඨ අතිශය තීව්‍ර ආකාරයකින් එජාප කඳවුර වෙත එල්ල කෙරුණු අතර එකී විවේචනයට ගොදුරු වූ ප්‍රකටම තනි චරිතය වූයේ අතිශය අසාර්ථක නායකයකු ලෙසින් සලකුණු කරනු ලැබ තිබූ රනිල් වික්‍රමසිංහ යි. ඒ අනුව රනිල් වික්‍රමසිංහ හා ඔහුගේ කඳවුර පරාජය කරමින් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ හා ඔහුගේ ශ්‍රීලනිප (ශ්‍රීලපොපෙ) කඳවුරට දැවැන්ත මැතිවරණ ජයක් ජනතාව විසින් ලබාදෙන ලදී.

නමුත් වසර දෙකකට පසු ජනතා උද්ඝෝෂණ හමුවේ ශ්‍රීලපොපෙ විසින් නැවත බලයට ගෙන එනු ලැබූයේ තමන් විසින් වෝදනා නගනු ලැබ ජනතාව විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබූ රනිල් වික්‍රමසිංහයි. අනතුරුව ඔහුගේ මූලිකත්වයෙන් ආණ්ඩුවක් පිහිටුවමින් ඔහුගේ පාලනය ඉදිරියට ගෙන යාමට එම පක්ෂය කටයුතු කරන ලදී. මේ අනුව ලංකා ඉතිහාසයේ ප්‍රථම වතාවට ඓතිහාසිකව එකිනෙකට ප්‍රතිපක්ෂව සිටි සතුරු කඳවුරු දෙක කිසිදු ගැටලුවකින් තොරව එක්ව සිටී. දෙපිලට බෙදී මේ කඳවුරු

දෙකට ඡන්දය ලබාදුන් ජනතාව මෙය දැකීමෙන් කෙසේද? මේ කඳවුරු දෙකට හෝ ඒ දෙක විසින් එකිනෙකට පසම්බුදු ලෙස ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ මතවාදයන්ට ලාංකීය දේශපාලනය තුළ තවදුරටත් පැවැත්මක් තිබේද?

සම්මුඛ සාකච්ඡාවට ලක්කරනු ලැබූ 50 දෙනාගෙන් තවදුරටත් මෙම කඳවුරු දෙකෙහි වෙනස අවධාරණය කළ පිරිස 10 ක් පමණ විය. ඒ සියලුදෙනා තවදුරටත් එජාප කඳවුරට (නිශ්චිතව රනිල් වික්‍රමසිංහට) හෝ ශ්‍රී ලපොපෙ ට තමන් සහය පළකරන බව ප්‍රකාශිතවම කියා සිටි අයවචන් වූහ. ඔවුන් කඳවුරු දෙකෙහි වෙනස්කම සලකුණු කළ කාරණාවන් පැහැදිලිවම ලෙසම ඉහත ඉදිරිපත් කොට ඇති කරුණු (එකී කඳවුරු විසින් ඉතිහාසය පුරා තමන්ට නිරූපණය කළ ආකාරය) හා සමගාමී විය.

එජාපයට පක්ෂව අදහස් දැක්වූ පිරිස එහි සුවිශේෂීත්වය බෙහෙවින්ම ආර්ථිකමය එකක් ලෙස හුවා දක්වන ලදී. අනුරාධපුර ප්‍රදේශයේ එජාපයට හිතවත් ගොවියකු කියා සිටියේ නිදහසින් පසු ඉතිහාසය පුරාම සිදුවූයේ එජාපය රජයක් විසින් ආර්ථිකයේ කිසියම් වර්ධනයක් අත්පත් කරගත් පසු ශ්‍රී ලනිප කඳවුර ජාතිය හා ආගම දඩම්මා කරගනිමින් බලයට පත්ව එකී ආර්ථික සංවර්ධනය ආපසු හැරවීමට කටයුතු කිරීම බවයි. ඔහුට අනුව ශ්‍රී ලනිප පාලනයන් තුළ ජනතාව නැවත ආර්ථික වශයෙන් අසිරුවට පත්වූ විට ඔවුන් හැමවිටම නැවත එජාප රජයන් බලයට පත්කරවා ඇත. නමුත් ශ්‍රී ලනිපය නැවත නැවතත් හැමවිටම සිය පැරණි උපායමාර්ගයම යොදාගනිමින් බලය ලබාගන්නා බැවින් එජාපයට කිසිදු තිරසාර ආර්ථික දියුණුවක් කලා මේ රට ගෙන යා නොහැකිව තිබේ.³⁰

වනාතමුල්ල ප්‍රදේශයේ එජාප යට හිතවත්ව කරුණු දැක්වූ කාන්තාවක් කියා සිටියේ එජාප පාලනය තුළ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ එජාප හා එජාප නොවන සියලු දෙනාට හිමිවන නමුත් ශ්‍රී ලනිප පාලන කාලවල ආර්ථික ප්‍රතිලාභ හිමිවන්නේ ඔවුන්ගේ ආධාරකරුවන්ට පමණක් බවයි.³¹ ඇයට අනුව ප්‍රතිපත්තිමය වශයෙන් එකම ආර්ථික දැක්මක සිටියද, එය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී එජාප හා ශ්‍රී ලනිප අතර වෙනස තවදුරටත් පවතී.

මීට ප්‍රතිපක්‍ෂ අදහසක සිටි කුරුණෑගල ප්‍රදේශයේ අයෙකු කියා සිටියේ 2015-19 කාලයේ රනිල් වික්‍රමසිංහ අගමැතිව සිටි යහපාලන රජය ආර්ථිකය හැසිරවූ අදුරදර්ශී ආකාරය වර්තමාන ආර්ථික අර්බුදයට මග පෑදූ බවයි.³² එජාප ය ආර්ථිකය හැසිරවූ ආකාරය සම්බන්ධයෙන් විවේචනාත්මක වූ තවදුරටත් ශ්‍රීලපොපෙ වෙත සහය දක්වමින් අදහස් දැක්වූ හම්බන්තොට සුරියවැව ප්‍රදේශයේ සුළු ව්‍යාපාරිකයෙක් කියා සිටියේ කිසිදු එජාප පාලනයක් තුළ සිය ප්‍රදේශයේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වෙනුවෙන් පියවර නොගත් බවත්, ඔවුන් යටිතල පහසුකම් නිර්මාණය කළේ මහා පරිමාණ ව්‍යාපාරිකයින්ට පහසුකම් සැලසීම වෙනුවෙන් පමණක් බවයි. ඊට වෙනස්ව සාමාන්‍ය ගැමියන්ට අවශ්‍ය මහාමාර්ග හා බෝක්කු පවා ඉදිකළේ ශ්‍රීලනිප කඳවුරේ ආණ්ඩු විසින් ඔහු කියා සිටියේය.³³

කෙසේ නමුත් එජාපයට එරෙහිව ශ්‍රීලනිප (අද ශ්‍රීලපොපෙ) වෙත සහය දක්වන ජනයා ඉදිරිපත් කළ තර්කයන් වැඩි වශයෙන් පදනම්ව තිබුණේ ආර්ථිකමය නොවන කාරණා සම්බන්ධයෙනි. ඔවුන් කියා සිටියේ වර්තමාන බල හවුල අරගලය හේතුවෙන් ඇතිවූ දේශපාලන අරාජකත්වයට විසඳුමක් ලෙස තාවකාලිකව ගනු ලැබූ පියවරක් මිස දීර්ඝ කාලීනව සාර්ථක වන්නක් නොවන බවයි.

“එජාප කියන්නේ රනිල්ම නෙවෙයි. ඒ පිටිපස්සෙ අධිරාජ්‍ය ගැති බලවේගයක් තිබෙනවා. ඒක පන්තියක් නියෝජනය කරනවා. පොහොට්ටුවට ඡන්දය දෙන්නෙ ගම්වල සාමාන්‍ය පංතියෙ අය. යුඑන්පී එක සහෝර්ටි කරන්නෙ මධ්‍යම හා ඉහල පාන්තික අයට. පක්‍ෂ දෙක උඩින් එකතු වුනාට පහලින් ලොකු පැහීමක් බලාපොරොත්තු වෙන්න බෑ. මේක පංති දෙකක්. ලොකු මිනිස්සුයි- පොඩි මිනිස්සුයි.”³⁴

දේශපාලන කඳවුරු අතර වෙනසක් පවතින බව තවදුරටත් අවධාරනය කරමින් එජාප විරෝධී කඳවුරක් සලකුණු කළ අය කියා සිටියේ මේ අවස්ථාවේ පවා ආර්ථිකය සම්බන්ධයෙන් රනිල් වික්‍රමසිංහ කිසියම් තාවකාලික පැලැස්තරයක් ඉදිරිපත් කළහැකි නමුත් එතැනින් ඔබ්බෙහි දීර්ඝ කාලය තුළ මේ කඳවුරු දෙකෙහි නොගැලපීම³⁵ ඉදිරියට එනු ඇති බවයි.

කෙසේ නමුත් සම්මුඛ සාකච්ඡාවට ලක්කළ පිරිසගෙන් 4/5 ක් පමණම කියා සිටියේ මෙම සාම්ප්‍රදායික දේශපාලන කඳවුරු අතර වෙනසක් පවතින බව තමන් තවදුරටත් විශ්වාස නොකරන බවයි. ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය අතින් කිසිදු වෙනසක් නැති බව ඒ සියලුදෙනා අවධාරනය කළ අතර ශ්‍රීලනිප කඳවුර පැත්තෙන් කියැවෙන දේශීයත්වය-ජාතිකත්වය-සිංහල-බෞද්ධ-ගැමිකම වෙනුවෙන් ශ්‍රීලනිප කඳවුරේ පෙනී සිටීමේ අවංකභාවය ඔවුහු සැක කළහ.

“රනිල්ගේ තියෙන්නෙ පරගැති වින්තනය. බුලත්විට නැත්තං වුයිංගම් කන්න කිව්ව, වැව් ගොඩකරල බිල්ඩින් ගහන්න කිව්ව, අතින් පැත්තෙ නායකයො ඒක තමන්ගෙ වාසියට හරවගෙන අපි තමයි දේශීයත්ය රකින වීරයො, අපි තමයි දේශයෙ භාරකාරයො කියල ගේම ගැහුව. එහෙම බැලුවම ජේ.ආර්., රනිල් මිනිස්සුන්ව ඇන්දුවට වඩා විශාල රැ වට්ටක් රාජපක්‍ෂල කළේ. යුළුන්පිය වැඩේ ජේන්නම කරනව. මේ අය වෙන කතාවක් කියල හංගල ඒ ගේමම ගහනව. ඒක එහෙම වුනේ යුළුන්පි එක මිනිස්සුන්ගෙ බඩට කපා කරද්දි මහින්දල මිනිස්සුන්ගෙ වින්තනයටනෙ කපා කළේ, දේශීයත්වය-බෞද්ධකම කියල මිනිස්සුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළා.”³⁶

වඩාත් විවේචනාත්මක වූ සමහරුන් කියා සිටියේ කඳවුරු දෙක අතර වෙනස ඒවා නියෝජනය කරන පක්‍ෂවල නම් අතර වෙනස පමණක් බවයි.

“දෙගොල්ලොම කරන්නෙ අපිට කෙලවල ඒගොල්ලන්ගෙ වැඩේ අරගෙන යන එක. එකම බස් එකේ ඩුයිවර් කාලෙන් කාලෙට මාරු වෙනව, එව්වරයි. බණ්ඩාරණායක යුළුන්පි එක කඩාගෙන ගියෙන් අපිට තියෙන ආදරේකට නෙවෙයිනෙ, ඩී.එස්. අගමැතිකම එයාට නොදී ඩඩ්ලිට දෙන්න ගිය නිසානෙ”- මීගමුව ප්‍රදේශයේ අයෙක්³⁷

“මේක කාඩ් සෙල්ලමක්. හැමකෙනාම ඇවිත් එකම බූරු කුට්ටම අනන්ව. කවුරුත් ඕකට කොල එකතු කලෙන් නෑ, තියෙන කොල අයින් කෙරුවෙන් නෑ. අපි චිත්‍රපටිය බලනව වගේ බලං ඉන්නව”.³⁸

මෙසේ බහුතරයක් කඳවුරු දෙක නියෝජනය කරන පක්ෂ අතර වෙනසක් නැති බව කියා සිටියත්, ශ්‍රීලනිප ය නියෝජනය කරන කඳවුරේ අදහස් සම්බන්ධයෙන් වැඩි පිරිසක් තවමත් සිය මනාපය පළකර සිටියහ. ඔවුන්ට අනුව ඒවා දේශපාලනයේදී වැදගත් කරුණු වේ. ඔවුන්ට ඇති ගැටලුව වන්නේ ශ්‍රීලනිප කඳවුර විසින් තවදුරටත් ඒවා නියෝජනය නොකරන බව ඔවුන්ට ඒත්තු යාමයි. උදාහරණයක් ලෙස එක් තරුණ කාන්තාවක් කියා සිටියේ තමන් ශ්‍රීලපොපෙ පිළිබඳ විශාල ප්‍රතිරූපයක් මවාගෙන සිටියේ ගෝඨාභය-මහින්ද බලයට පත්වූවොත් ‘බෞද්ධකමට-සිංහල ජාතියට මුල් තැන දීල, මුස්ලිම් බලය අඩු කරයි’ යන විශ්වාසයෙන් යුතුව බවයි. නමුත් එම රජයෙන් එවැන්නක් ඉටු නොවූ බවත් මැතිවරණ දිනවල සිය ෆේස් බුක් ප්‍රොෆයිල් පින්තූරවල ‘සමන් දෙවි හාමුදුරුවන්’ මෙන් ගෝඨාභයගේ පින්තූර පළකරගෙන සිටි තමන්ට වසරකට වරක් ඒවා නැවත උඩට එනවට ලජ්ජා හිතෙන්නේ ඔවුන් තමන්ට වංචා කළේය යන හැඟීම ඇතිවන බැවින්දී ඇය තවදුරටත් පැවසුවාය.³⁹

තවත් එවැනිම ශ්‍රීලනිප කඳවුර සම්බන්ධයෙන් වූ විශ්වාසයක් වූයේ ගැමිකම පිළිබඳ අදහසයි.

“මහින්ද මහත්තයට ඕන වුනා කොළඹ වගේම දියුණු කරල එයාගෙ උපන් ගම එයාගෙ මිනිස්සු ඉන්න තැන එයාගෙ ජීවිතය හා බැඳුණු තැන දියුණු කරන්න. ගමේ මිනිස්සුන්ට තියෙනව තමන්ගෙකම කියල හැඟීමක්. කතාවට කියන්නෙ නගරේ මිනිස්සුන්ගෙ තෙතමනය අඩුයි ගමේ මිනිස්සුන්ට උණු වෙනව කියල. ඒක ඇත්ත. දැං ජේන්තෑද්ද රනිල්, මොන තෙතමනයක්ද?”⁴⁰

බොහෝ දෙනෙකුගේ අදහස වූයේ මුලින් මහින්ද රාජපක්ෂ විසින් එම අදහස් නියෝජනය කළ නමුත් පසුව ඔහු පාර වරද්දාගත් බවයි. තවත් සමහරුන්ට අනුව එය සිදුවූයේ ගෝඨාභයටය. බොහෝ දෙනෙකු කියා සිටියේ ශ්‍රීලනිප කඳවුර පැත්තෙන් සාමාන්‍යයෙන් නැගෙන බටහිර කුමන්ත්‍රණ පිළිබඳ අදහසද අසත්‍යයක් නොවන බවයි. ඔවුන්ට අනුව මෙවර සිදුව ඇත්තේ එකී කුමන්ත්‍රණයට ශ්‍රීලනිප කඳවුරද ගොදුරුවීමයි.

“බටහිර රටවල් ගෝඨාභය-බැසිල්ටයි කියන්න ඇති උඹලගෙ අයියට මේ රටේ පිළිගැනීමක් තියෙනව, ඒක පාවිච්චිකරල උඹල බලයට ඇවිල්ල මේ රට විනාස කරල වරෙල්ල කියල.”⁴¹

ශ්‍රීලනිප කඳවුර සාම්ප්‍රදායිකව ඉදිරිපත් කරන මතවාදයන් තවදුරටත් නියෝජනය කිරීමට එම කඳවුරට නොහැකි බව බහුතරයකගේ මතය වුව ලාංකීය දේශපාලනය තුළ එකී අදහස්වලට බලයක් පවතින බව ජනතා අදහස් වලින් නිරූපණය විය. ඔවුන්ට අනුව ඒවා දරාගෙන සිටීමේ ශරීරයක් ලෙස මහින්ද රාජපක්ෂ-ඔහුගේ පවුල හෝ ඔහුගේ ශ්‍රීලපොපෙ ට තවදුරටත් සුජාත හැකියාවක් නොමැත. නමුත් ඒ අදහස් තවදුරටත් වලංගු ලෙස සැලකිය යුතු පිරිසක් පිළිගන්නා බැවින් ඒවායේ අවංක නියෝජනයක් ලෙස තමන්ව නිරූපණය කළහැකි අයකුට හෝ පක්ෂකට එකී අදහස් නියෝජනය කරමින් දේශපාලනය කිරීමේ විභවතාව අහෝසි වී ගොස් නොමැත. එනම් සාම්ප්‍රදායික දේශපාලන කඳවුරු නියෝජනය කළ පක්ෂවලට තවදුරටත් එම අදහස් නියෝජනය කිරීමට ඇති හැකියාව අවම වී ඇත. එනමුත් එකී අදහස් ශ්‍රී ලාංකීය සමාජය තුළ සැලකිය යුතු බලයක් දරා සිටී.

“තමන්ගෙකම ගමේකම රටට තියෙන ආදරේ මිනිස්සුන්ගෙ හදවතට කපාකරන්න පුලුවන්කම තියෙන මෙයාට දෙයක් කරන්න පුලුවන් වෙයි කියල මිනිස්සුන්ට ඒත්තු ගන්නන්න පුලුවන් කෙනෙක් ආවොත් එයාට හැමෝටම වඩා වාන්ස් එක තියෙනවා. ඔය පක්ෂ 2 න්ම ඇවිත් හරියන්නෙ නෑ. එයා ස්වාධීනව හරි වෙනමම පක්ෂෙකින් හරි එන්න ඕන. ඔය දෙක ගැනම කලකිරිල තියෙන්නෙ.”⁴²

ජනතාව බලය අහසක කිරීමට ඉදිරිපත් නොවූයේ ඇයි?

අපගේ අවධානය යොමු වූ දෙවන කරුණ වූයේ මහා රළ පහරක් සේ නැඟී ආ විරෝධතා ව්‍යාපාරය, රටේ ඇතිවූ කිසියම් ආකාරයක දේශපාලන අරාජිකත්වය පිළිබඳ හැඟීම සහ රනිල් වික්‍රමසිංහගේ බලය පත්වීම (සහ ඔහු අනුගමනය කළ මර්ධනකාරී ප්‍රවේශය ඉදිරියේ) සමඟ එක්වරම පසුබැස ගියේ ඇයිද යන්නයි. අපගේ සම්මුඛ සාකච්ඡාවලදී මෙම කාලය පිළිබඳ ආවර්ජනයක යෙදෙමින් ඒ පිළිබඳ අදහස් දැක්වීමටත්, ඒ අනුව වර්තමාන මොහොත පිළිබඳ ඔවුන්ගේ අදහස් දැක්වීමටත් සහභාගිකරුවන් උනන්දු කරවන ලදී.

සම්මුඛ සාකච්ඡාවට ලක්කරන ලද 50 දෙනාගෙන් අරගලය සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලිවම විරුද්ධ ආස්ථානයක සිටි සංඛ්‍යාව 5 කට අඩු විය. අතිබහුතරයක් දෙනා අරගලකරුවන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය හැම අතින්ම සාධාරණ හා විශිෂ්ඨ ක්‍රියාවක් බව කියා සිටියහ. කිහිප දෙනෙක් අදාල කාලය තුළ ගාලු මුවදොර උද්ඝෝෂණ භූමිය වෙත එක් වරක් හෝ ඊට වැඩි වාර ගණනක් පැමිණ තිබූ අතර එක් අයකු සති ගණනක් තිස්සේ ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රාදේශීය උද්ඝෝෂණ භූමියක් වෙනුවෙන් අඛණ්ඩව සිය දායකත්වය දක්වා තිබිණ. නමුත් වර්තමාන මොහොතේ අරගලයේ කාර්යභාරය සම්බන්ධයෙන් පැවතියේ මිශ්‍ර ප්‍රතිචාරයන් ය.

එහිදී එජාප සහ විශේෂයෙන්ම රනිල් වික්‍රමසිංහට පක්ෂපාතීව අදහස් දැක්වූ කිහිප දෙනා (මේ සියලු දෙනා පිරිමින් වූ අතර එයින් එක් අයෙකු අනුරාධපුරයේ සිට සිය පවුලේ සාමාජිකයින් සමඟ අරගල භූමිය වෙත පැමිණ එහි රැයක් පහන්කොට තිබිණ) කියා සිටියේ අරගලයට ආරම්භයේ සාධාරණ හේතු පැවැති නමුත් අවසානයේ එය දේශපාලන අතකොළුවක් බවට පත්වූ බවයි.⁴³ එමෙන්ම ඔවුන් දිගින් දිගටම කියා සිටියේ තරුණයින්ට විරෝධය දැක්විය හැකිමුත් එතැනින් එහාට රටේ ආර්ථික අර්බුදය විසඳීම, විදේශ සම්බන්ධතා වැඩි දියුණු කිරීම, රටට ඩොලර් ගෙන ඒම වැනි ආණ්ඩුකරණ වගකීම් සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ට කිසිදු දැනුමක් නොමැති බවත්, එහිදී රනිල් වික්‍රමසිංහ හා ඔහුගේ සම්පතමයින් හැර වෙනත් සුදුස්සෙකු මේ වන විට නොමැති බවත්ය.⁴⁴ ඇත්ත වශයෙන්ම ඔවුන් අරගලකරුවන් සම්බන්ධයෙන් කිසියම්

ද්වේශයකින් පසුවන බවක් පෙනී යන ලදී. ඔවුන් වැඩි දෙනෙකු කියා සිටියේ අරගලයේ පසු අවස්ථාවන් වන විට එයට දෙමළ ඩයස්පෝරාව, බටහිර රටවල්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන යනාදිය ආධාර කළ බවත්, එය ඔවුන්ගේ න්‍යායපත්‍රයේ උගුලට හසු වූ බවත්ය.⁴⁵

අරගලකරුවන්ට විරුද්ධව අදහස් දැක්වූ තවදුරටත් ශ්‍රී ලපොපෙට සහය දක්වන කිහිප දෙනෙකුද සිටි නමුත් ඔවුන් කිසිවකු අරගල භූමිය වෙත පැමිණ තිබුණේ නැත. එක් කාන්තාවක් පමණක් මැයි 9 වන දින මහින්ද රාජපක්‍ෂට සහය පළකරමින් අරලියගහ මන්දිරයට ගොස් තිබූ අතර තමන් අරගලකරුවන්ට පහරදීමට ගාලු මුවදොර පිටිය වෙත ගිය කණ්ඩායමට එක් නොවූ බව පැවසුවාය. ඔවුන් රනිල් වික්‍රමසිංහට සහය දක්වමින් අදහස් දැක්වූ පිරිස තරම් ද්වේශ සහගත ලෙස අරගලකරුවන් සම්බන්ධයෙන් අදහස් නොදැක්වූහ. එනමුත් ඔවුන්ගේ අදහස වූයේ ජනතා නැඟිටීමට සාධාරණ හේතු ඇති නමුත්, එතැනින් එහාට ගිය ආණ්ඩුකරණයක් සම්බන්ධයෙන් මැදිහත්වීමේ පරිණතභාවයක් එයට නැතැයි කියා බවයි.⁴⁶ එමෙන්ම දෙමළ ඩයස්පෝරා, බටහිර කුමන්ත්‍රණ හා 'එන්ජිම් මගඩ්' වැනි දේට එය ගොදුරු වූ බව⁴⁷ අඩු වැඩි වශයෙන් ඔවුන්ගේ අදහස් තුළ ද අන්තර්ගත විය.

සම්මුඛ සාකච්ඡාවට ලක්කළ පිරිසගෙන් 4/5 ක් පමණම ප්‍රධාන දේශපාලන කඳවුරු දෙකම සම්බන්ධයෙන් විචේචනාත්මක වූ අතර ඔවුහු අරගලය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රශංසා මුඛයෙන් කථා කළහ. මෙයින් අතිබහුතරයක් රනිල් වික්‍රමසිංහ ජනාධිපතිවරයා සම්බන්ධයෙන් බලවත් අප්‍රසාදයක් පළකළ නමුත් ඔහුගේ පාලනයට එරෙහිවීමට ඉක්මන් වැඩි යැයි පැවසූහ. ඊට හේතු වශයෙන් ඔවුන් දැක්වූ කරුණු තුළ අන්තර්ගත වූයේ විවිධත්වයෙන් යුතු සංකීර්ණ අදහස් සමුච්ඡනයකි. ඔවුන් බහුතරයක් අරගලයේ නායකත්වය ගත්තේ විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් බව කියා සිටි නමුත් එහි ප්‍රධාන කොටස්කරුවකු වූ අන්තර් විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍ය බලණ්ඩලය හෝ අවම වශයෙන් එහි පොදු ව්‍යවහාරයේ පවතින කෙටි නම වන 'අන්තරය' යන්න පිළිබඳව (කිහිප දෙනෙකු හැරෙන්නට) පවා අසා තිබුණේ නැත.

“විශ්ව විද්‍යාල ළමයි නේද අරගලයට මූලික වුනේ. ඒ ළමයි ඒක කලේ අපි වෙනුවෙන්. අපිට යන්න බැරිවුනා. ඒ වුනාට අපි දන්නව ඒ ළමයි ගියේ අපි හැමෝම වෙනුවෙන් කියල.”⁴⁸

අරගලයට දේශපාලන පක්ෂවල මැදිහත්වීම සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් කුළ එතරම් ප්‍රසාදයක් නොවීය. එමෙන්ම ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ, සරත් ෆොන්සේකා වැනි වර්ත සහ සමගි ජන බලවේගයට සම්බන්ධ පිරිස්වල සහභාගීත්වය පිළිබඳ ඔවුන් වෙතින් සඳහන් වූයේ කලාතුරකිනි (මිලග ඡන්දයකදී ජවිපෙ වෙත ඡන්දය දෙන බව සම්මුඛ සාකච්ඡාවට ලක්කළ පිරිසෙන් 12 දෙනෙකු සෘජුවම කියා සිටි අතර මේ මොහොතේ තම ගම්වල එම පක්ෂය සම්බන්ධයෙන් පෙර නොවූ සහයක් ලැබෙමින් පවතින බව ඔවුහු කියා සිටියහ). ‘අපි කියන්නෙ 225 ම එපා කියල’ වැඩි දෙනෙකුගේ අදහස විය.

පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය නොකරන පක්ෂ හා බලවේගවල මැදිහත්වීම පිළිබඳ ඔවුන්ට එතරම් අවබෝධයක් නොවීය (පෙරටුගාමී සමාජවාදී පක්ෂයේ නම කිහිප දෙනෙකු අතින් කියැවුනු අතර සාකච්ඡාවට ලක්කළ එක් තැනැත්තියක් පමණක් දිගින් දිගටම එම පක්ෂයට ඡන්දය දුන් අයකු විය). කෙසේ නමුත් ඔවුන්ට අනුව මෙය පොදුවේ මෙරට දේශපාලනය පිළිබඳ අතෘප්තියට පත්වූ විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් ප්‍රමුඛ තරුණයින්ගේ නැඟී සිටීමකි. පැවැති තත්ත්වයට එරෙහිව රජයට සෘජුව විරෝධය පළකිරීමෙන් එහාගිය ආණ්ඩුකරණයට මැදිහත්වීමක් අරගලකරුවන් වෙතින් අපේක්ෂා කලේ සුලුතරයකි. සංඛ්‍යාත්මකව එය තිදෙනෙකු විය (50 න්). සෙසු පිරිසගේ අදහස වූයේ එය විරෝධයෙන් එහා ගිය බැරැරුම් කාර්යයක් වන අතර එයට වඩා අත්දැකීම් සහිත පළපුරුදු හා බුද්ධිමත් අය (අරගලකරුවන්ගේ අදහස්ද ලබාගෙන) අවශ්‍ය බවයි. රනිල් වික්‍රමසිංහට දේශපාලන නායකයෙකු ලෙස ඒ බහුතරයක් දෙනා අකමැත්ත පළකළ නමුත් එවැනි හැකියාවක් ඇත්තේ ඔහුට බව බහුතරයක් විශ්වාස කළහ.

“රනිල් හය වතාවක්ද කොහොද අගමැතිකම කරල අන්තිමට එක ආසනයකින් අමාරුවෙන් ගේම ගහල පාර්ලිමේන්තුව ආවෙ. කවදහරි මොන විදිහකින් හරි මේ

රටේ ජනාධිපති වෙනුව කියල පුද්ගලික හීනයක් තියාගෙන කොහොමහරි ඒක සැබෑ කරගන්න මිනිහෙක්. ඒ අතින් මිනිහ ආදර්ශමත් කෙනෙක් අපි අකමැති වුනාට. හැබැයි මේ වෙලාවේ පිරටටවලින් ආධාර ගන්න, ජාත්‍යන්තරයට කතා කරන්න, පාර්ලිමේන්තුව බැලන්නේ කරගෙන මහ බැංකුව ගොඩදාගන්න පුලුවන් මිනිහට තමා.”⁴⁹

තවත් අයෙකුට අනුව පාර්ලිමේන්තුවේ 225 ම හොරු නමුත් මේ අවස්ථාවෙන් ‘ගොඩයාම’ සඳහා සහභාගි කරගත හැකි සෑම පක්ෂයකම සිටින එතරම් වෝදනාවන්ට ලක්ව නොමැති 20 ක වැනි සුලු පිරිසකගේ එකතුවෙන් කැබිනට් මණ්ඩලයක් පත්කරගෙන⁵⁰ ඉදිරියට යා යුතුවේ. තවත් කිහිප දෙනෙකුම කීවේ දේශපාලඥයින් වෙනුවට විද්වතුන් අවශ්‍ය බවයි. මේ බහුතරයක් දෙනා 2019 දී ශ්‍රීලපොපෙ වෙත ඡන්දය දුන් බව ප්‍රකාශිතවම පැවසූයෙන් වියත්මඟ එවන් තේරීමක් නොවේද යන්න විමසා සිටි විට ඔවුන් කියා සිටියේ එහි සිටි උගතුන්ගෙන් තමන්ට අවශ්‍ය කාර්යය ඉටු නොවූ බැවින් මෙවර වඩා නිවැරදිව සිය කාර්යය ඉටු කරන උගතුන් පිරිසක් අවශ්‍ය බවයි.

“අරගලයට සම්බන්ධ වූ විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයෝ පිරිපස්සෙන් විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරු වගේ උගත්, රට ගැන හැඟීමක් තියෙන අය ඉන්න ඇතිනෙ. ඒ අය ඉස්සරහට ආව නං හරි.”⁵¹

සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ට ලක්කළ පිරිසගෙන් බහුතරය, පැවැති පාලනය (පාර්ලිමේන්තුවේ 225 ද ඇතුළත්ව) විවේචනය කිරීම සහ අරගලයේ සාධාරණත්වය පිළිබඳ ඉතා පහසුවෙන් අදහස් දැක්වූ නමුත් ඔවුන් වැඩි දෙනෙකු බෙහෙවින් නිහඬ වූයේ ඇතිවූ දේශපාලන රික්තකය තුළ අරගලයේ සහ ජනතාවගේ භූමිකාව කුමක්දැයි යන්න පිළිබඳ සාකච්ඡාවට ගැනීමේදීය. ‘පාර්ලිමේන්තුව ඇතුළෙම මේක විසඳගන්න වෙනව, ඊට පස්සෙ ඡන්දයක් තියල ඉක්මනට අලුත් පාර්ලිමේන්තුවක් පත්කරගන්න ඕන’⁵² වැඩි දෙනෙකුගේ අදහස විය. අලුතින් පවත්වන ඡන්දයකටද පැරණි 225 ම තරඟ කර ජයගනු ඇතිද

යන්න සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ පිළිතුරු කලින් 225 සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් පළකළ විරෝධය හා බොහෝ සෙයින් නොගැලපුණි.

“ඔව් ඉතිං කොච්චර කලක් ඔයින් වැඩි දෙනෙක් ආයෙත් පාර්ලිමේන්තු එනව. එක අතකින් ඒ ඔක්කොම නැතිකරගෙනත් බෑ. කාලයක් බලයෙ හිටපු අයගෙ අත්දැකීම්මත් අවශ්‍යයි. භොරකං කරන එක නවත්තන්න ක්‍රමයක් හැදුවනං හරි. මොකද මේ ආර්ථික අර්බුදයට රට ඇදල දැම්මෙම උන්නෙ. උන්ටම තමයි පුළුවන් මේක ගොඩදාන්න. උං භොරකං කරපු සල්ලි ටිකක් දැම්මත් ඇති.”⁵³

ආර්ථික අර්බුදයෙන් හා මේ දේශපාලන සංස්කෘතිය විසින් ඇතිකළ දේශපාලන අර්බුදයෙන් රට ගොඩගැනීම පිළිබඳ සාකච්ඡාවේදී බොහෝ දෙනා එක්වරම නැවත වතාවක් සාම්ප්‍රදායික නායකත්වය, සමාජයේ බුද්ධිමතුන් යනාදීන් වෙත යොමු වීමට යෝජනා කළා මිස මෙතෙක් තීරණාත්මක ලෙස විරෝධතාවයේ යෙදෙමින් පාලකයින් පලවාහැරී පොදු මහජනතාව කෙරෙහි යොමුවීමට යෝජනා කළේ නැත. ඔවුන්ට අනුව සාමාන්‍ය ජනයාට කළහැක්කේ රටේ ප්‍රශ්න විසඳීම නොව දේශපාලඥයින් ලවා කෙසේ හෝ ප්‍රශ්න විසඳාගෙන තම සාමාන්‍ය ජන ජීවිතය ගෙන යාමයි. එමනිසා විරෝධය ඔස්සේ ඔවුන් අපේක්ෂා කරන්නේ දේශපාලඥයින් ලවා සිය අසීරුතාවන්ට විසඳුමක් ලබා ගැනීම මිස තමන්ගේ මැදිහත්වීමෙන් රට ගොඩනැංවීම නොවේ. ජනතාව මැදිහත්වී සිදුකරන දේශපාලන ක්‍රියාවලියක් තුළ දීර්ඝ අරාජික කාලයන් බිහිවිය හැකිය. ඔවුන්ට සිය සාමාන්‍ය ජීවිතය ගෙනයාම සඳහා ඉක්මනින් ‘ස්ථාවර’ රටක් අවශ්‍ය ය.

“අපිට දැං එල්ලෙන්න අත්තක් නෑ, දැං මොකක් හරි අත්තක එල්ලෙන්න ඕනෙන. ගෝඨාභය ගියා, කවුරුහරි මේක අරගෙන කරන්න එපායැ. නැත්තං රටක් නෑනෙ. කවුරුවත් ගත්තෙ නැත්තෙ කරගන්න බැරි නිසානෙ. මොකක් හරි ස්ථාවර කරනකංනෙ අපි බලාගෙන ඉන්නෙ. නැත්තං අපි ගිහින් රට හදන්නයැ. අපි රස්සාව කරගන්න ඕන.”⁵⁴

මේ සියල්ල තුළ කියැවුන අදහසක් වූයේ විරෝධයෙන් එහා ගිය සක්‍රීය පුරවැසි මැදිහත්වීමකට ඇති සුදානමකට වඩා නැවත වතාවක් ස්ථාපිත දේශපාලන පක්ෂ හා අධිකාරිය ඔස්සේ ගැටලු විසඳා ගැනීමට ජනතාවගේ ඇති කැමැත්තයි. අනෙක් අතට එවැනි දීර්ඝ කාලීන මැදිහත්වීමක් තමන්ට කළ හැක්කක් නොවන බවත්, තමන්ට වඩා දැනුම් තේරුම්, අත්දැකීම් ඇති ස්ථරයකට පමණක් එය කළ හැකිය යන අදහස ඔවුන්ගේ ප්‍රතිචාර තුළ ගැබ්ව පැවතිණ. ඔවුන්ට අනුව ආර්ථිකය ගොඩ ගැනීම, ස්ථාපිත ආයතන පවත්වාගෙන යාම, කොටිත්ම රට පාලනය කිරීම යනු පාරට බැස උද්ඝෝෂණය කරනවා මෙන් ලෙහෙසි පහසු ඕනෑම අයෙකුට කළහැකි දෙයක් නොවේ. බොහෝ දෙනෙකු මේ පිළිබඳ කතා කිරීමේදී එය වර නැගුවේ තමන්ගේ කාරකත්වයෙන් තොර එකක් ලෙසිනි. අනෙක් අතට රටේ සිදුවිය යුත්තේ කවර වෙනස්කම්දැයි හෝ අනාගතයේ දේශපාලන නායකත්වයෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ කුමක්දැයි යන්න විමසුවිට දැනට සිටින දේශපාලඥයින් විසින් දෙන පොරොන්දුවලට වඩා වැඩි දෙයක් ඔවුන් බහුතරයකට සිතාගැනීමට නොහැකි විය. ඔවුන් බහුතරයකගේ වචනය වූයේ ‘හොඳක් තමයි වෙන්න ඕන’ යන්නයි. තමන්ට අදාලව ඒ හොඳ කුමක්ද යන්න පිළිබඳ පැහැදිලි අදහසක් කීමට බොහෝ දෙනෙකු අසමත් වූහ.

“අපි ඕව කරන්න උගත් මිනිස්සු නෙවෙයි. රට මෙහෙම වුනේ කොහොමද කියල අපිට කියල දෙන්න කියල අපි කියන්නෙ. අපිට දැන් කියන්න පුලුවන් ඔබ තුමාට ඔන්න කාලයක් දුන්න, අපි දැන් බලං ඉන්නව මොනවද කරන්නෙ කියල.”⁵⁵

“කවුද වැරදි කරන්නැත්තෙ. මිනිස්සු ට්‍රයි කලා හොඳ දෙයක් වෙයි කියල. නමුත් ඇත්තටම මොකද්ද වෙච්ච වෙනස කියල දැං හිතෙනව. අරගලයේ අය හරි අලුත් තරුණ පිරිසක් ඇවිත් මේකට උත්තර දෙනවනං අපි කැමතියි. දැන් ඒ අයටත් උත්තරයක් නෑ වගේ. ඉන්න අය කොහොම හරි ඇදගෙන යනව. මේ කවුරුත් ගැන පැහැදීමක් නෑ. ජන්දෙකදි මිනිස්සු වෙනසක් කරන්න ඉඩ තියෙනව, ඒත් කවුද ඉන්නෙ.”⁵⁶

ජනතාවගේ පසුබටවීම පිළිබඳ සම්මුඛ සාකච්ඡාවට ලක්කළ ප්‍රාදේශීය සහ සහකයකු කීවේ මෙවැන්නකි.

“අපේ මිනිස්සු සභාවක අතක් උස්සන්න මැලි වෙන ජාතියක්. ගමේ රැස්වීමක වාර්තාව සම්මත කරන්න අත උස්සන්න කිව්වම 100 ක් ඉන්න නැත දෙන්නෙක් අත උස්සයි. අපි එතකොට කියනව විරුද්ධ අය ඉන්නව නං අත උස්සන්න කියල. එකෙක් උස්සන්නෙ නෑ. එතකොට විරෝධයක් නැති නිසා සියල්ලන් කැමති ලෙස සලකා සම්මතයි කියනව. ඉතිං එහෙම අය දේශපාලනයට මැදිහත් වෙයිද, අඩුගානෙ පුරුදු පක්ෂෙන් පිට ඡන්දයක් දෙයිද?”⁵⁷

ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂ විසින් මහජනතාව සමඟ පවත්වාගෙන යනු ලබන අනුග්‍රාහක සම්බන්ධතාවය

මෙය සම්මුඛ සාකච්ඡාවලදී ගවේෂණය කිරීමට මූලින් අපේක්ෂා කළ සාධකයක් ලෙස හඳුනාගෙන නොතිබූ නමුත් අරගලයෙන් පසු අනාගත දේශපාලනයේ දිශාව පිළිබඳ සාකච්ඡාවේදී දිගින් දිගටම ජනතාව වෙතින් ප්‍රකාශ වූ කරුණක් විය. එය විවිධාකාරයෙන් විවිධ අය අතින් ප්‍රකාශ විය.

මේ මොහොතේ වියවුල් අවිනිශ්චිත බව, මර්ධනය සහ ‘රට අරාජිකවීම වැළැක්වීම’ යනාදී විවිධ අය විසින් දක්වනු ලැබූ හේතු මත අරගලයෙන් ජනතාව බැහැර වුවද, ඉදිරි මැතිවරණයකදී ජනතාව ප්‍රධාන දේශපාන පක්ෂ දෙකටම (රනිල්ගේ එජාපය සහ ශ්‍රීලපොපෙ සහ මහින්ද පවුල සමඟ දේශපාලනය කළ පිරිස) පාඩමක් උගන්වනු ඇති බව බහුතර පිරිසක් කියා සිටියහ (ඔවුන්ගේ තේරීම් ලෙස ජවිපෙ, අරගලයෙන් මතු වන පිරිසක්, කිසිවෙකුට ඡන්දය නොදෙන යනාදී වශයෙන් විවිධ විය). නමුත් මැතිවරණ ක්‍රියාවලියකදී ජනතාව හැසිරෙන ආකාරය පිළිබඳ ඔවුන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීමේදී වැඩි දෙනෙක් කියා සිටියේ මේ වන විට ප්‍රධාන පක්ෂවල දේශපාලඥයින් (විශේෂයෙන් ශ්‍රීලපොපෙ සහ ශ්‍රීලනිප) බොහෝ දුරට ගම් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක නොවන බවත් ඔවුන්ට සිය සුපුරුදු දේශපාලනය කිරීමට ඉඩ ලැබුණොත් ජනතාව එසේ ස්වාධීනව කටයුතු නොකරනු ඇති බවත්ය.

“දැන් පොහොට්ටුවේ අයට ගමට එන්න බෑ. ආවොත් මිනිස්සු ගහල පන්නනව. රනිල් හරහා උන් උත්සාහ කරන්නෙ ආපහු ගමට ඇවිත් දේශපාලනය කරන්න පුලුවන් තත්ත්වයක් හදාගන්න. කාලයක් යනකොට ඒක පුලුවන් වෙයි. හැබැයි එහෙම වුනොත් තත්ත්වය වෙනස් වෙනව. සල්ලි බෙදන්නයි, බඩු බෙදන්නයි ගන්නව. හෙංවයියො දාගෙන කැන්වසිං යනව කියලා ගම් පුරා ඇවිද ඇවිද පොඩි පොඩි රැස්වීම් තිය තියා මොනව හරි දෙනව, දෙන්නං කියල පොරොන්දු වෙනව. එහෙම වුනොත් මිනිස්සුත් ඉතිං පරණ පුරුදු විදිහට ඡන්දෙ දෙයි.”⁵⁸

බොහෝ දෙනෙකු කියා සිටියේ ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂ බිම් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක වන සුවිශේෂී ආකාරයක් ඇති බවයි. එක් අයෙකු කියා සිටියේ මැති ඇමතිවරුන් මැතිවරණ ජයග්‍රහණයෙන් පසු වසර 4 1/2 ක් පුරාවට සිය බලය, තනතුරු හා දේශපාලන සබඳතා භාවිතා කරමින් මුදල් ඉපයීමෙහි යෙදෙන බවත් අවසන් මාස කිහිපය තුළ නැවත සිය මැතිවරණ බලප්‍රදේශ වෙත පැමිණ උපයාගත් සුවිශාල ධනයෙන් කොටසක් ජනතාව වෙත බෙදමින් ඊළඟ වසර 4 1/2 සඳහා ඡන්ද මිලදී ගන්නා බවත්ය.⁵⁹ තවත් අයෙකුට අනුව මෙසේ වියදම් කරන්නේද වැඩි වශයෙන් ඔවුන්ගේ පුද්ගලික ධනය නොව ඔවුන්ගේ තනතුරු නිසා ඔවුන්ට පාලනය කිරීමට ලැබෙන ජනතාවගේම මුදල්ය.⁶⁰ ඔවුන් ‘සල්ලි හා බඩු බෙදනවා’ යනුවෙන් මෙය හැඳින්වුවද එහිදී සිදුවන්නේ ජනතාව වෙත ආධාර කරමින් ඔවුන් ඡන්දය ලබාදෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කිරීමක් නොවේ. ඊට එහාගිය සුපරික්ෂාකාරී අධීක්ෂණ යාන්ත්‍රණයක් එහිදී ඔවුන් සතු වේ. ඒ ප්‍රාදේශීය දේශපාලනඥයින් සහ ඔවුන් හරහා ගොඩනැගී ඇති දේශපාලන හා ව්‍යාපාරික හිතවත්කම් ඇතුළත් ජාලයන්ය. බොහෝවිට එහි කේන්ද්‍රය වන්නේ පක්ෂ ශාඛා සමිති වේ. ප්‍රාදේශීය සහා දේශපාලනඥයින් විසින් මේවා මෙහෙයවනු ලබන අතර සමාජයේ සක්‍රීය විවිධ වර්ග මේවා හා බැඳී කටයුතු කරති. ප්‍රදේශයේ මරණාධාර සමිති, තරුණ සමිති, සුභසාධක සමිති, සමාද්ධි සමිති යනාදී වූ විවිධාකාර එකතූන් හි මේ අය සක්‍රීයව ක්‍රියා කරති. මෙම සමිති මැතිවරණ නොමැති කාලවලදී ද සමාජ සුභසාධන අරමුණු වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක වේ. මේ

කාලය තුළ දේශපාලඥයින් වෙතින් කිසියම් කාර්යයක් කරවා ගැනීමට අවශ්‍ය කෙනෙකුට ඔවුන් වෙත ළඟා වියහැක්කේ මෙම සක්‍රීය සමාජ ක්‍රියාකාරීන් හරහා ය. ප්‍රාදේශීය දේශපාලඥයින් හරහා ඔවුන්ට යම් යම් ප්‍රතිලාභ ද හිමිවේ (උදාහරණයක් ලෙස ප්‍රාදේශීය සභා සංවර්ධන කටයුතුවල ටෙන්ඩර් වැනි). සමහරෙකු එවන් ප්‍රතිලාභයක් නොමැතිව පවා කැපවීමෙන් කටයුතු කරන්නේ මෙම පක්‍ෂ ශාඛා සමිති හරහා තමන්ට දේශපාලඥයින් වෙත සමීප වීමේ බලයක් ලැබෙන බැවිනි. එය සමාජයේ කැපී පෙනෙන වර්තයක් බවට පත්වෙමින් ප්‍රජාව තුළ සුවිශේෂී අන්‍යෝන්‍යයක් ගොඩනංවා ගැනීමට අවස්ථාවකි.

මැතිවරණ කාලයක් පැමිණි විට දේශපාලඥයින් විසින් මෙම වර්ත සුවිශේෂී ආකාරයකින් සක්‍රීය කරවනු ලබයි. කුඩා කණ්ඩායම් රැස්වීම් පැවැත්වීම (පොකට් මීටින්), කැන්වස්සින් යාම සහ පෝස්ටර් ඇලවීම වැනි දේ ඔවුන් හරහා සංවිධානය කරනු ලබන අතර සිය ප්‍රදේශයේ පවුල් පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් ඇති මේ පිරිස් තම පක්‍ෂයට ස්ථිර ඡන්ද මොනවාද සහ තම පක්‍ෂයට හරවා ගතහැකි ඡන්ද කවරේද යන්න පිළිබඳ අවබෝධයක් පසුවෙති. එමෙන්ම එක් එක් ප්‍රදේශයේ අදාළ ස්ථානයන් වෙත ලබාදිය යුතු පොදු පහසුකම් සහ ඒ සඳහා වන ජනතා ඉල්ලීම් මොනවාද යන්න පිළිබඳ අවබෝධයක් ඔවුන්ට ඇත. ඒ අනුව තමන් විසින් සංවිධානය කරන රැස්වීම්වලදී ඒවා ඉටු කරන බවට දේශපාලඥයින් හරහා ප්‍රතිඥා ලබාදීමට හෝ ඒවා ලහි ලහියේ ඉටුකර දීමට ඔවුහු සමත් වෙති. ආධාර බෙදීමේ කාර්යයන්ද බොහෝවිට සිදුවන්නේ මෙම රැස්වීම් වලදීය. කිසියම් මාවතකින් සිය පක්‍ෂයට ලැබෙන ඡන්ද ගණන ආසන්න වශයෙන් කීමට තරම් අවබෝධයක් ඔවුන් සතිය. රජයේ සම්පත් යොදාගෙන සිදුකරන විවිධ ඉදිකිරීම් හා පොදු පහසුකම් සැලසීම් සඳහා නිතර මුල්ගල් තැබීමේ, විවෘත කිරීමේ උත්සව සංවිධානය වන්නේ මෙම සංවිධාන ජාලය යාවත්කාලීන කරමින් පවත්වා ගනිමිනි.

“ඡන්දයක් ලං වුනාම ක්‍රීඩා සමිතියේ රැස්වීමක් තියනවා. සමිතිය කරනවුන් ගමේ කොල්ලො 150 ක් විතර එකතු කරගන්නවා. ඇමති ඇවිත් රැස්වීමේදී ක්‍රීඩා සමිතියට

රු. 50,000 ක් විතර දෙනව. ඡන්දෙන් දින්නම වොලිබෝල් කෝට් එකක් හරි මොකක් හරි හදල දෙන්නං කියල පොරොන්දු වෙනව. කොල්ලො ඉතිං කැන්වසිං යනව, පොස්ටර් ගහන්න යනව. ඒ කාලෙට ප්‍රාදේශීය සභා මන්ත්‍රීලව ළඟින් ආශ්‍රය කරන්න ලැබෙනව. නිකං බොන්න ලැබෙනව. ඡන්දෙන් පස්සේ රජයේ සුලු සුලු රස්සා දෙනකොට මේ ටික දෙනෙකුට රස්සා දෙක තුනක් හරි ලැබෙනව. ඉතිං උන් කොහොමහරි තමන්ගෙ පවුල්වල ඡන්ද අරගෙන දෙනව.”⁶¹

එමෙන්ම ඡන්ද සමයන්හි ප්‍රධාන පක්ෂවල දේශපාලඥයින්ගේ පක්ෂ කාර්යාල හා ප්‍රාදේශීය නිවාස විශාල වශයෙන් ජනතාව පැමිණෙන, ඔවුන්ට විවිධ දේ ලබාදෙන ස්ථාන බවට පත්වේ. මීගමුව ප්‍රදේශයේ එක් අයෙකු පැවසුවේ මැතිවරණය ආසන්න මාසයක පමණ කාලයක එම ප්‍රදේශයේ ප්‍රකට ඇමතිවරයෙකුගේ නිවසේ දෛනිකව ජනතාව වෙත සංග්‍රහ, මුදල් හා වෙනත් විවිධ ආකාරයෙන් වියදම් කෙරෙන මුදල මිලියනයකට වැඩි බවයි.⁶² මෙහිදී ද ජනතාව දේශපාලඥයා හා මුණ ගස්වන්නේ හා එකී ආධාර බෙදීම් හා සංග්‍රහ සංවිධානය කරන්නේ ප්‍රාදේශීය දේශපාලඥයින් හා ඔවුන් විසින් මෙහෙයවන පක්ෂ ශාඛා සමිති නිලධාරීන් හා කලින් කී ආකාරයේ ප්‍රදේශයේ සක්‍රීය වර්ත විසිනි.

එමෙන්ම ඡන්ද කාලයේදී ලැබෙන ප්‍රතිලාභ දේශපාලඥයින් වෙතින් ලබාගෙන තමන් කැමති පක්ෂයකට ඡන්දය දීමේ හැකියාවක්ද ජනතාවට නොමැත. ‘ඇමති ඡන්ද ඉල්ලුවට අපිට ඡන්ද දෙන්න වෙන්නෙ ගමේ සංවිධායකට, මොකද මිනිහ තමයි හැම කාලෙම අපි එක්ක ඉන්නෙ, මොනව හරි කරල දෙනව නං මිනිහට තමයි පුලුවං, අනික වෙන කෙනෙකුට ඡන්ද දීල ගමේ මිනිහගෙ මුණ බලන්නෙ කොහොමද’ එක් කාන්තාවකගේ ප්‍රතිචාරය විය.⁶³

“අපේ ගමේ මේ පාරෙ ඡන්ද යන්නෙ කාටද කියල මේ ගමේ සංවිධායකයට හොඳ අවබෝධයක් තියෙනව. මේ හැම ගෙදරක්ම මොන පක්ෂෙද කියල එයාල දන්නව. කොටින්ම කැන්වසින් යනකොට තමන්ට ඡන්දය නොදෙන පක්ෂෙක

කෙනෙකුගේ ගෙදරටවත් එන්නේ නෑ. ඒ ඒ ගෙවල්වල මිනිස්සු පරම්පරාවෙන්ම මොන පක්ෂෙද කියල හංවඩු ගැහිල ඉන්නේ. තමන්ට වැඩක් කරගන්න නං තමන්ගේ පක්ෂේ බලයට පත්වෙනකං ඉන්න වෙනව. තමන්ගේ පවුලේ පක්ෂේට පිටින් ඡන්දයක් දුන්නත් වැඩක් නෑ කවුරුවත් පිළිගන්නේ නෑ. එහෙම කරන්නව නං ලැජ්ජාව අහඟුරල ඡන්දේ කාලේට අතින් පක්ෂේට බැහැල එළිපිටම වැඩ කරන්න වෙනව. එතකොට කථා අහගන්නත් වෙනව. ලැජ්ජ වෙන්නත් වෙනව.”⁶⁴

තවත් අයෙකු කීවේ තමන්ගේ පාරේ ඡන්ද වෙනත් අයෙකුට වැටුනොත් ඔවුන් එය දැනගන්නා බවයි. ‘කොහොමද මන්ද, උන් ඒක දැනගන්නව’⁶⁵ ඔහු කීය. ඔහුට අනුව එක් එක් නිවසේ ඡන්ද හැසිරෙන ආකාරය ප්‍රදේශයේ නියෝජිතයා දන්නා බැවින් හා ඡන්දපොලේදී ඔවුන් විසින් තමන්ට ලැබෙන ඡන්ද ගණන් තබාගන්නා බැවින් අඩුවන ඡන්ද කාගේද යන්න ඔවුන්ට අනුමාන කළ හැකිය. කෙසේනමුත් තමන් ප්‍රතිලාභ ලැබූ පක්ෂයෙන් එපිටට යාමට තරම් ධෛර්යයක් බොහෝ අයට නොමැත. එහිදී බිය, ලැජ්ජාව, කෘතඥ සැලකීම යනාදී වූ බලපෑම් සහගත හැඟීම් සිය ඡන්ද දායකයා තුළ නිර්මාණය කිරීමට ප්‍රධාන පක්ෂ යාන්ත්‍රණ සමත්ව තිබේ.

සම්මුඛ සාකච්ඡාවට සහභාගි වූ ජනතාවගෙන් බහුතර පිරිසක් කියා සිටියේ ප්‍රධාන පක්ෂවල ගම් මට්ටමේ ක්‍රියාකාරීත්වය මේ වන විට බොහෝ සෙයින් ඇණහිට ඇති බවයි. ඔවුන්ට අනුව එය අරගලයේ ප්‍රතිඵලයකි.

“අපේ ගම්වල පක්ෂවලට කඩේ යන වූන් දැන් ගෙවල් වලට වෙලා ඉන්නව. සද්ද නෑ. නමුත් රනිල් ඇවිත් අරගලේ කට්ටිය හිර කරන්න කරන්න දැං දැං ඉඳල හිටල ටික ටික එලියට බහිනව. මේ විදිහට අවුරුද්දක් ගියොත් උන් ආයෙ රඟන්න ගනිවි.”⁶⁶

සමාලෝචනය

අරගලය; සමස්තයක් ලෙස ගත්කළ මෙරට ජනසමාජයේ චින්තනය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇතිකර ඇති බව අප විසින් පවත්වනු ලැබූ සම්මුඛ සාකච්ඡාවලදී අනාවරණය විය. තෝරාගත් ස්ථාන කිහිපයක සිදුකරන ලද අහඹු සම්මුඛ සාකච්ඡා 50 ක අදහස සමස්ත ජනසමාජයේ මතය ලෙස සාමාන්‍යකරණය කළ නොහැකි නමුත් එකී අදහස් වල අන්තර්ගත වූ පොදු ගතිකයන් හා අදහස් විසින් ලාංකීය සමාජය පක්ෂ දේශපාලනය සමඟ ගනුදෙන කරන අකාරය මෙන්ම මෙරට අනාගත දේශපාලන හැරවුම් සම්බන්ධයෙන් වඩා ගැඹුරින් සිතා බැලිය යුතු ප්‍රවණතා පිළිබඳ යම් තරමකට හෝ ඉඟි සපයන්නේ යැයි අපි විශ්වාස කරමු.

අපගේ අවධානය යොමුවූ පළමු කාරණය වූ මෙරට සාම්ප්‍රදායික දේශපාලන කඳවුරු දෙක හා බැඳුණු අදහස් සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමු කළහොත් ඉතා පැහැදිලිවම පෙනීගිය කරුණ වූයේ ජාතිකවාදය, අපේ කම, සදාචාරය, සංස්කෘතිය, බටහිර විරෝධය, ගැමිකම යනාදිය (පොදුවේ ශ්‍රීලනිප/ ශ්‍රීලපොපෙ කඳවුර විසින් නියෝජනය කළ) තවදුරටත් දේශපාලනයේ වැදගත් සාධක බව බොහෝ දෙනෙකු විශ්වාස කරන බවයි. එහිදී අපගේ නිරීක්ෂණය වූයේ එකී අදහස් පද්ධතිය නියෝජනය කිරීමේ හැකියාව මේ වන විට මහින්ද රාජපක්ෂ ප්‍රමුඛ ශ්‍රීලපොපෙ විසින් අහිමි කරගෙන ඇති බවයි. නමුත් එජාප/රනිල් වික්‍රමසිංහ පාලනයකට එරෙහිව ජනතාවට ආමන්ත්‍රණය කළහැකි සටන් පාඨ ලෙස මෙම අදහස් පද්ධතිය තවදුරටත් පවතී. එහිදී එකී අදහස් දරාගත හැකි ශරීරය බවට පත්වනු ඇත්තේ කවුරුන්ද යන්න තවම නොපැහැදිලිය. කිසියම් පක්ෂයක් හෝ නායකත්වයක් එහි නියෝජකයා තමන් බවට පත්කරවාගෙන එය බලය සඳහා වන උපායමාර්ගයක් බවට හරවාගැනීමේ ඉඩ ලාංකීය සමාජය තුළ තවදුරටත් පවතින බව අපගේ නිරීක්ෂණයයි.

අනෙක් අතට ප්‍රධාන කඳවුරු දෙක ම සම්බන්ධයෙන් ජනතාවගේ බරපතල කලකිරීමක් පවතී. එවන් තත්ත්වයක් තුළ ජනතාව පෙරට

වෙනස්ව සිය ඡන්දය භාවිතා කිරීමේ ඉඩක් පවතී. දැනටමත් සාම්ප්‍රදායික ප්‍රධාන පක්ෂ විවේචනය කරමින් ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ (ජවිපෙ) ප්‍රමුඛ ජාතික ජන බලවේගය (ජාජබ) වෙත ඇතිවී ඇති ආකර්ෂණය සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්හිදී ද නිරූපණය විය. නමුත් එහිදී පෙනීගිය ප්‍රධාන කාරනය වූයේ සාම්ප්‍රදායික දේශපාලන පක්ෂවලින් වෙනස්ව මැතිවරණ දේශපාලනය තුළ ජනතාව කටයුතු කිරීම වළකාලන ප්‍රධාන සාධකය ස්ථාපිතව ඇති අනුග්‍රාහක දේශපාලනය බවයි. ප්‍රධාන පක්ෂවල බිම් මට්ටමේ දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්වය දුර්වලව ඇති මේ මොහොතේ එකී අනුග්‍රාහක දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්වය දුබලව ඇති නමුත් කාලයත් සමඟ එය නැවත බලවත් වනු ඇති බව ජනතාවගේ අදහසයි. රනිල් වික්‍රමසිංහගේ පාලනය තුළ නැවත එය ශක්තිමත් වන බවට දැනටමත් නිරීක්ෂණය වෙමින් තිබේ. එය ධනය, රාජ්‍ය බලය, ජනතා ධනය හැසිරවීමේ හැකියාව, ප්‍රාදේශීය සබඳතා, ප්‍රාදේශීය ප්‍රභූත්වය යනාදිය සමඟ බැඳී ඇත්තකි. ඊට අභියෝග කිරීමෙන් තොරව සාම්ප්‍රදායික නොවන දේශපාලන බලවේගයකට මැතිවරණ දේශපාලනය තුළ බලවත් ජයග්‍රහණයක් අත්කර ගතහැකි යැයි සිතිය නොහැක.

මෑතකදී පවත්වන ලද දේශනයකදී නිර්මාලේ රංජිත් දේවසිරි නිදහසින් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ‘ස්ථාවරත්වය’ (පක්ෂ දෙකක් අතර සුමට ලෙස ප්‍රජාත්තන්ත්‍රවාදී මැතිවරණ හරහා බලය මාරුවෙන් මාරුවට හිමිවීම) කෙරෙහි බලපෑ සාධක ඉදිරිපත් කර සිටින ලදී. ඒ අතුරින් ප්‍රධාන සාධක ලෙස ඔහු ඉදිරිපත් කළේ දේශපාලන ක්‍රියාවලිය තුළ ප්‍රභූ ආධිපත්‍යය, දේශපාලන පක්ෂ පදනම් කරගත් සමතුලිත පද්ධතිය, ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂ හා බැඳුණු දේශපාලන සාම්ප්‍රදායිකත්වය සහ මැතිවරණ දේශපාලනය තුළ පවත්නා නව-ප්‍රවේණිදාස සබඳතා ජාලයයි (දේවසිරි 2022).

අපගේ සාකච්ඡාවලදී අනාවරණය වූ කරුණු අනුව පවත්නා සාම්ප්‍රදායික දේශපාලන පක්ෂවලින් පිටතට ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීම වලකන යාන්ත්‍රණය ලෙසටත්, දේශපාලනය තුළ සක්‍රීය පුරවැසි භූමිකාව වලකන සාධක ලෙසත් මෙම සාධක අඩු වැඩි වශයෙන් හමුවේ. අරගලය යනු මෙම සාධක අභියෝගයට ලක්කරනු ලැබූ ක්‍රියාවලියකි. නමුත් ජනතා අදහස්

තුළ ප්‍රකාශවූයේ වර්තමානයේ නැවත සිදුවෙමින් පවත්නා ක්‍රියාවලිය තුළ එකී සාධක යළි බලවත් වෙමින් පවතින බවකි. මේ මොහොතේ ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂ දෙකට විකල්පය ලෙස මැතිවරණ දේශපාලනය තුළ සාර්ථකත්වයක් අපේක්ෂා කරන පක්ෂ වෙත මේ මොහොතේ ඇති ප්‍රධාන අභියෝගය වන්නේ මෙයයි. හරිනි අමරසේකරට අනුව 2015 මැතිවරණයේදී ද ඉහල බලපොරොත්තු තබාගෙන සිටි ජනතා විමුක්ති පෙරමුණට (ජවිපෙ) ආසන 6 කින් සැහීමට පත්වීමට සිදුවූයේ ජනතාව අපේක්ෂා කරන හා පුරුදු වී සිටින අනුග්‍රාහක දේශපාලන අපේක්ෂාවන් ජවිපෙ වෙතින් ඉටු නොවන බව ඔවුන්ට වැටහී ගිය බැවිනි (අමරසූරිය 2021, 1-22). ඇයට අනුව අනුග්‍රාහක-සේවාදායක සම්බන්ධය (*patron-client relationship*) ලංකා දේශපාලනය තුළ අතිශය තීරණාත්මකය.

“සමාජ ආරක්‍ෂණය සහ සුභසාධක පියවර වේගයෙන් අහෝසි වී යමින් පවත්නා තත්වයක් තුළ සම්පත් වෙත ප්‍රවේශය ලබාගනු පිණිස ප්‍රභූ සම්බන්ධකම් පැවතීම කවරදාකටත් වඩා වැදගත් දෙයක් බවට පත්ව ඇත. සීමිත වී ඇති රජයේ රැකියාවක් ලබාගැනීම, ප්‍රසිද්ධ පාසලකට දරුවකු ඇතුළත් කර ගැනීම, රජයේ රෝහලක පෝලිම පැන ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීම, අත්‍යාවශ්‍ය බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීම හෝ සරලවම නීතිය නවා ගැනීමේ හැකියාව තීරණය වන්නේ වැදගත් සම්බන්ධතා හදාගැනීම තුළිනි.” (අමරසූරිය 2021, 13)

අරගලය හේතුකොටගෙන ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂ විසින් නඩත්තු කරන අනුග්‍රාහක-සේවාදායක සම්බන්ධතා ජාලය දුර්වල වී ගිය නමුත් මේ වන විට එය නැවත ස්ථාපිත වෙමින් පවතින බව ජනතාවගේ හැඟීමයි. මේ අනුව මෙවරද ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂවලට අභියෝග කරන කවර දේශපාලන ව්‍යාපාරයකට වුව මුහුණ දීමට සිදුවන ප්‍රධානම අභියෝගය වන්නේ අනුග්‍රාහක-සේවාදායක සම්බන්ධය මත පදනම් වූ මෙම දේශපාලන සංස්කෘතියයි.

පැවැති පාලනය අභියෝගයට ලක්කරමින් ප්‍රවාහයක් ලෙස නැඟී ආ අරගලය කැබිනට් මණ්ඩලය ඉල්ලා අස්වීමෙන් ඇරඹී ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ජනාධිපති ධුරය හැරයාමෙන් උච්ඡස්ථානයට පත් විය. මේ

සමගම අරගලයට සමාන්තරව වර්ධනය වූ දේශපාලන අරාජිකත්වය පිළිබඳ හැඟීම කිසියම් ආකාරයට දියාරු කොට ඇත. නොඑසේනම් එහි තිවුතාව අඩුවී ගිය කොට ඇත. පැවැති පාලනයට එරෙහි වූ නමුත් අලුතින් ඇතිවිය යුතු දේශපාලන සැකසීමක් වෙත මැදිහත්වීමේ සුදානමක් ජනතාව වෙතින් නොපෙනේ. ඔවුන් ඊට තමන් සුදුසු යැයි නොසිතන්නේ ඊට අවශ්‍ය පරිණතබව, දැනුම, හැකියාව ඇත්තේ තමන්ට වඩා උගත්, බලවත්, දේශපාලනය ගැන දන්නා අයට යැයි ඔවුන් විශ්වාස කරන බැවිනි. එහිදී කෙතරම් විවේචනයට ලක්කළත් ඔවුන් තවමත් විශ්වාස කරන්නේ සාම්ප්‍රදායික දේශපාලන නායකයින් කෙරෙහිය. රාජ්‍ය, ආර්ථිකය, මහ බැංකුව, විදේශ සබඳතා යනාදිය සම්බන්ධයෙන් තීරණ ගතහැක්කේ හා අදාළ ආයතන පද්ධතිය සමඟ ගනුදෙනු කළ හැක්කේ ඔවුන්ට බව බොහෝ දෙනාගේ විශ්වාසය යි. මේ වූකලී දේශපාලනය යනු ප්‍රභූන්ගේ රාජකාරියක් ලෙස දකින දැක්මේ ප්‍රකාශමාන වීමකි. විරෝධය දැක්වීමෙන් එහාට ගිය බලය සමඟ ගනුදෙනු කිරීම හා ඊට මැදිහත්වීම (මැතිවරණවලදී ඡන්දය දීම හැර) සම්බන්ධයෙන් ජනයාගේ සුදානම අවමය. මෙම ප්‍රභූ ගැති චින්තනයට අභියෝග කළ හැක්කේ පහල මට්ටමේ සිට දේශපාලන ආයතන සමඟ සක්‍රීයව ගනුදෙනු කරමින් බලය අභ්‍යාස කරන සක්‍රීය පුරවැසියකු නිර්මාණය කිරීමෙනි. පාර්ලිමේන්තු දේශපාලනයෙන් ඔබ්බට බලය අභ්‍යාස කරන ජනතාවක් නිර්මාණය කරන සක්‍රීය පුරවැසි දේශපාලනයක් වෙනුවෙන් ජනතාවට ආමන්ත්‍රණය කරන පාර්ශ්වයන්ට ඇති සැබෑ අභියෝගය වන්නේ මෙයයි. මෙය විවිධ තලවල විවිධ ආකාරයෙන් මැදිහත්වෙමින් අභ්‍යාස කළයුතු සංකීර්ණ නව්‍ය දේශපාලන ප්‍රවේශයක් හෙවත් ලෝකක්කන්ගේ දේශපාලනය සොක්කන් අතට ගන්නා අභියෝගාත්මක හා දර්ශ කාලීන ක්‍රියාවලියකි. ■

ආශ්‍රිත කියවීම් :

01. අමරසේකර, ගුණදාස. *කවන්ධයට නිසක්. බොරලැස්ගමුව: විසිදුනු ප්‍රකාශකයෝ, 2011.*
02. Amarasuriya, Harini. “Elite Politics and Dessent in Sri Lanka”. *The South Asianist Vol. 4, No. 1, Edinburgh: University of Edinburgh, 2021, 1-22.*
03. මැතිවරණ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය, කොළඹ: ශ්‍රීලනිප, 2001.
04. බණ්ඩාරණායක, සිරිමාවෝ. *සියලු ඡන්ද දායකයින් වෙතටයි, කොළඹ: ශ්‍රීලනිප, 1970.*
05. ඡන්දප්‍රේම, සී. ඒ. *කොළපාට සමාජය, කොළඹ: කර්තෘ ප්‍රකාශන, 1997.*
06. Dewasisi, Nirmal Ranjith. “Roots of the Present Political Instability in Sri Lanka.”. *Lecture. National Centre for Advanced Studies, Colombo, November 2, 2022.*

රඳු සටහන් :

01. ජනාධිපති ගෝඨාභය රාජපක්‍ෂ සහ ඔහුගේ පාලනයට එරෙහි උද්ඝෝෂණ ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වී 2022 අප්‍රේල් 09 වන දින සිට ගාලුමුදදොර පිටියේ අඛණ්ඩ උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාරයක් බවට පත්විය. එකී උද්ඝෝෂණ භූමිය ඔවුන් විසින් ‘ගෝඨාගෝගම’ ලෙස නම් කරන ලදී. එතැන් සිට මෙම උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාරයට පොදු ව්‍යවහාරයේ මෙන්ම උද්ඝෝෂකයින් විසින්ද ‘අරගලය’ යන නම භාවිතා කරනු ලැබූ අතර උද්ඝෝෂකයින් හැඳින්වීමට අරගලකරුවන් යන යෙදුම පොදුවේ භාවිතා විය. දිනෙන් දින තීව්‍ර වෙමින් මාස තුනක පමණ කාලයක් අරගල භූමිය ක්‍රියාත්මක වූ අතර එය අනුකරණය කරමින් දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවල මෙබඳු උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාර (‘ගෝඨාගෝගම්’ හෙවත් අරගල භූමීන්) මීට අඩු තීව්‍රතාවයකින් යුතුව ඇරඹිණ. මෙහි ‘අරගලය’ යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ මෙකී සමස්ත විරෝධතා ක්‍රියාදාමය වන අතර විරෝධතාකරුවන් හැඳින්වීමට මෙහිදී උද්ඝෝෂකයින් යන යොදුම මෙන්ම පොදු ව්‍යවහාරයේ පවතින අරගලකරුවන් යන යෙදුමද යොදාගනු ලබයි.
02. ක්ෂේත්‍රයේ සම්මුඛ සාකච්ඡා සංවිධානය කිරීම සඳහා එම්. කේ. ජයතිස්ස, අතුල දිසානායක, රන්ජන් ප්‍රනාන්දු, ප්‍රදීපා සුදර්ශනී, රසිකා බාලසූරිය, ඩබ්ලිව්. අජිත්, ලහිරු මදුෂංක විසින් ලබාදුන් සහයට රචකයන්ගේ විශේෂ ස්තූතිය හිමිවේ. එමෙන්ම මෙම රචනය සම්බන්ධයෙන් අදහස් ඉදිරිපත් කරමින් එය සංවර්ධනය කිරීමට උපකාර කළ නීතිය හා සමාජ භාරයේ විධායක අධ්‍යක්ෂිකා ආචාර්ය සකුන්තලා කදිර්ගාමර් සහ එහි වැඩසටහන් හා මෙහෙයුම් අධ්‍යක්ෂක සදුන් තුඩුගල වෙතද පර්යේෂකයින්ගේ ස්තූතිය හිමිවේ.

03. විදුර මුණසිංහ නීතිය හා සමාජ භාරයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂකයකු ලෙස කටයුතු කරන අතර ප්‍රභාත් හේමන්ත කුමාර නීතිය හා සමාජ භාරයේ සහකාර පර්යේෂකයකු ලෙස කටයුතු කරයි.
04. මෙරට පශ්චාත් නිදහස් දේශපාලන ඉතිහාසය පුරා එජාපය මහ ශ්‍රීලනිප එකිනෙකට ප්‍රතිපක්‍ෂ කඳවුරු දෙකක් ලෙස පැවත තිබේ. නමුත් 2015 දී ශ්‍රීලනිප ප්‍රධාන ලේකම් වූ මෙමත්‍රීපාල සිරිසේන එපාප මූලික සන්ධානයේ ජනාධිපති අපේක්‍ෂක ලෙස ඉදිරිපත් විය. අනතුරුව ශ්‍රීලනිප බහුතරයක් විසින් මහින්ද රාජපක්‍ෂගේ නායකත්වයෙන් යුතු ශ්‍රීලපොපෙ පිහිටුවාගනු ලැබූ අතර එය එජාපයේ ප්‍රධාන විරුද්ධවාදියා බවට පත්විය. ශ්‍රීලනිප ආධාරකරුවන් බහුතරයකගේ සහය ශ්‍රීලපොපෙ වෙත හිමිවූ අතර එම පක්‍ෂය තමන්ව නිරූපණය කරනු ලැබූයේ ශ්‍රීලනිප උරුමය ඉදිරියට ගෙන යන බලවේගය ලෙසය.
05. https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/presidential-elections/pre2019/PRE_2019_All_Island_Result.pdf
06. 1994 දී වන්දිකා බණ්ඩාරණායක ප්‍රතිභාතමකව මීට වඩා විශාල ඡන්ද ප්‍රතිභාතයක් (64%) ලබාගත් නමුත් මෙය ශ්‍රී ලංකා මැතිවරණ ඉතිහාසයේ අපේක්‍ෂකයෙකු ලබාගත් සංඛ්‍යාතමකව වැඩිම ඡන්ද සංඛ්‍යාව විය (ප්‍රතිභාතමකව 52.25%) විය.
07. ගෝඨාභය රාජපක්‍ෂ සිය දිවුරුම් දීමෙන් පසු සිදුකළ පළමු ජාතිය ඇමතීමේදී මෙන්ම නිදහස් දින වැනි වැදගත් අවස්ථාවල සිදුකළ ජාතිය ඇමතීමවලදී ද තමන්ගේ සිංහල බෞද්ධ ජන පදනම පිළිබඳ මෙන්ම තමන් සිංහල බෞද්ධ නායකයෙකු බවද නිරන්තරයෙන් සඳහන් කරන ලදී. <https://timesofindia.indiatimes.com/world/south-asia/i-am-the-leader-that-you-searched-for-prez-gotabaya-rajapaksa-tell-lankans-on-independence-day/articleshow/80688206.cms>
08. උතුරේ සන්නද්ධ අරගලය පැවැති රජය පෙරලා දමා ආණ්ඩු බලය ලබාගැනීමේ උත්සාහයක් නොව ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍යයට එරෙහිව නව රාජ්‍යයක් බිහිකරලීම සඳහා වූ අරගලයක් විය.
09. අවස්ථා දෙකකදී හැරුනුවිට මාස ගණනක් පුරා දික්ගැසුනු මෙම උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාරයට ප්‍රවණ්ඩාකාරීව හැසිරුණේ යන වෝදනාව (වර්තමාන ජනාධිපතිවරයා සහ ඔහුගේ රජය විසින් නිරන්තරයෙන් වෝදනා කරන ලෙස) එල්ල කළ නොහැකිය. එහි පළමු සිදුවීම 2022 මාර්තු 31 වන දින ගෝඨාභය රාජපක්‍ෂගේ පුද්ගලික නිවස සමීපයේ සිදුකළ උද්ඝෝෂණයකදී බස් රථයක් ගිනි තැබීමේ සිදුවීමක් වන අතර එය උපක්‍රමික ලෙස රජයට පක්‍ෂපාතී පිරිස් විසින්ම සිදුකරන ලද්දක් බවටද වෝදනා එල්ල විය. දෙවන සිදුවීම වන්නේ 2022 මැයි 9 වන දින අරලියගහ මන්දිරයේ සිට පැමිණි සමහර ශ්‍රීලපොපෙ මන්ත්‍රීවරුන් විසින් පොළඹවන ලද මැර කණ්ඩායම් විසින් ගාලුමුවදොර අරගල භූමියේ සිටි පිරිස් වෙත පහර දීමෙන් පසු එකී ප්‍රහරයට පැමිණි පිරිස් වෙත ජනතාව විසින් පහරදීම සහ එදින සහ පසුදින තුළ දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවල රාජපක්‍ෂ පවුලේ සහ ශ්‍රීලපොපෙ මන්ත්‍රීවරුන්ගේ නිවාස ඇතුලු දේපලට සිදුකරන ලද පහරදීම් සහ ගිනි තැබීම්ය. නමුත් එම දින දෙකින් පසුව ජනාධිපති ගෝඨාභය රාජපක්‍ෂ

ජනාධිපති මූරයෙන් පලවා හරිනු ලැබූ 2022 ජූලි 9 දින දක්වා සහ ඉන් අනතුරුව අත්පත් කරගත් රාජ්‍ය දේපල නැවත භාරදී උද්ඝෝෂකයින් ඉවත් වන තෙක් කිසිදු අවස්ථාවක සැලකිය යුතු මට්ටමක කිසිදු ප්‍රවණ්ඩකාරී සිදුවීමක් සිදුනොවුණි.

10. https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/presidential-elections/pre2019/PRE_2019_Hambantota_Final%20District%20Result.pdf
11. <https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/parliamentary-elections/HambantotaV2.pdf>
12. <https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/parliamentary-elections/KurunegalaV2.pdf>
13. https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/presidential-elections/pre2019/PRE_2019_Kurunegala_Final%20District%20Result.pdf
14. <https://www.newsfirst.lk/2019/10/09/slpp-presidential-candidate-gotabaya-rajapaksas-inaugural-rally-at-anuradhapura/>
15. <https://foreignpolicy.com/2019/11/19/sri-lanka-new-strongman-president-gotabaya-rajapaksa-election/>
16. https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/presidential-elections/pre2019/PRE_2019_Anuradhapura_Final%20District%20Result.pdf
17. https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/parliamentary-elections/Anuradhapura_V2.pdf
18. https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/presidential-elections/pre2019/PRE_2019_Polonnaruwa_Final%20District%20Result.pdf
19. https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/parliamentary-elections/Polonnaruwa_V2.pdf
20. https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/presidential-elections/pre2019/PRE_2019_Gampaha_Final%20District%20Result.pdf
21. https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/parliamentary-elections/Gampaha_Negombo.pdf
22. 1994 වසරේ සිට රනිල් වික්‍රමසිංහ මැතිවරණවලට තරඟ කොට ඇත්තේ මැද කොළඹ ආසනයෙනි.

23. https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/presidential-elections/pre2019/PRE_2019_Colombo_Final%20District%20Result.pdf
24. එම.
25. https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/parliamentary-elections/Colombo_ColCentral.pdf
26. https://elections.gov.lk/web/wp-content/uploads/election-results/parliamentary-elections/Colombo_Borella.pdf
27. 1970, 1994, 2001, 2005, 2019 එම පක්ෂයේ මැතිවරණ ප්‍රකාශ සහ අපේක්ෂකයින් විසින් ප්‍රකාශයට පත්කරනු ලැබූ අත්පත්‍රිකා තුළ මෙම අදහස් අන්තර්ගත විය.
28. United National Party, http://www.unp.lk/about_party.html (accessed on November 8, 2022).
29. මේ වන විට මෙම ත්‍රිපාල සිරිසේනගේ නායකත්වයෙන් යුතු ශ්‍රී ලාංකීය දුර්වලව සිටි අතර එම මතවාදය හා ජන පදනම තමන් සතුකර ගැනීමට හිටපු ශ්‍රී ලාංකීය නායක මහින්ද රාජපක්ෂ හා ඔහුගේ පවුලේ අය විසින් මෙහෙයවනු ලැබූ නව පක්ෂයක් වූ ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුණ සමත්ව තිබේ. ශ්‍රී ලාංකීය සමග සිටි සියලුම පක්ෂ පාහේ ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුණ හා එක්වූ අතර 2020 මහමැතිවරණය වන විට දුර්වලව සිටි ශ්‍රී ලාංකීය ද එම කඳවුර හා එක්විය.
30. එප්පාවල ප්‍රදේශයේ ගොවියෙක්, 2022 අගෝස්තු 16 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
31. වනනාමුල්ල ප්‍රදේශයේ ගෘහණියක්, 2022 සැප්තැම්බර් 3 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
32. කුරුණෑගල ප්‍රදේශයේ රජයේ සේවකයෙක්, 2022 අගෝස්තු 2 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
33. සුවිසල්ව ප්‍රදේශයේ සුළු ව්‍යාපාරිකයෙක්, 2022 අගෝස්තු 9 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
34. කුරුණෑගල ප්‍රදේශයේ විශ්‍රාමික විදුහල්පතිවරයෙක්, 2022 අගෝස්තු 3 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
35. මීගමුව මුන්නකරය ප්‍රදේශයේ කාන්තාවක්, 2022 අගෝස්තු 26 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
36. සුවිසල්ව ප්‍රදේශයේ අයෙක්, 2022 අගෝස්තු 10 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
37. මීගමුව ප්‍රදේශයේ ධීවර කාර්මිකයෙක්, 2022 අගෝස්තු 25 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
38. හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ අයෙක්, 2022 අගෝස්තු 9 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
39. කොළඹ ප්‍රදේශයේ කාන්තාවක්, 2022 සැප්තැම්බර් 18 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
40. සහස්පුර ප්‍රදේශයේ කාන්තාවක්, 2022 සැප්තැම්බර් 3 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
41. අනුරාධපුර ප්‍රදේශයේ ගොවියෙක්, 2022 අගෝස්තු 18 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
42. මීගමුව ප්‍රදේශයේ කාන්තාවක්, 2022 අගෝස්තු 22 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.

43. අනුරාධපුර ප්‍රදේශයේ විශ්‍රාමික හමුදා නිලධාරියෙක්, 2022 අගෝස්තු 16 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
44. එප්පාවල ප්‍රදේශයේ ගොවි නායකයෙක්, 2022 අගෝස්තු 17 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
45. මීගමුව ප්‍රදේශයේ බෝට්ටු නිපදවන්නෙක්, 2022 අගෝස්තු 25 දින සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
46. හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ ගොවියෙක්, 2022 අගෝස්තු 9 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
47. පොලොන්නරුව ප්‍රදේශයේ කාන්තාවක්, 2022 සැප්තැම්බර් 6 දින සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
48. මීගමුව ප්‍රදේශයේ ස්වයං රැකියාවක නියුතු කාන්තාවක්, 2022 අගෝස්තු 25 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
49. සහස්පුර ප්‍රදේශයේ තරුණයෙක්, 2022 සැප්තැම්බර් 18 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
50. කුරුණෑගල ප්‍රදේශයේ කාන්තාවක්, 2022 අගෝස්තු 4 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
51. හිඟුරක්ගොඩ ප්‍රදේශයේ කාන්තාවක්, 2022 සැප්තැම්බර් 6 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
52. හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ ගොවියෙක්, 2022 අගෝස්තු 8 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
53. බොරැල්ල ප්‍රදේශයේ අයෙක්, 2022 සැප්තැම්බර් 18 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
54. අනුරාධපුර ප්‍රදේශයේ අයෙක්, 2022 අගෝස්තු 16 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
55. මීගමුව ප්‍රදේශයේ කාන්තාවක්, 2022 අගෝස්තු 26 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
56. වනාතමුල්ල ප්‍රදේශයේ තරුණියක්, 2022 සැප්තැම්බර් සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
57. මීගමුව ප්‍රදේශයේ ප්‍රාදේශීය සභා සභිකයෙක්, 2022 අගෝස්තු 26 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
58. මීගමුව ප්‍රදේශයේ අයෙක්, 2022 අගෝස්තු 25 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
59. කුරුණෑගල ප්‍රදේශයේ අයෙක්, 2022 අගෝස්තු 3 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
60. අනුරාධපුර ප්‍රදේශයේ අයෙක්, 2022 අගෝස්තු 17 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
61. මීගමුව ප්‍රදේශයේ ප්‍රදේශීය සභා සභිකයෙක්, 2022 අගෝස්තු 26 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
62. මීගමුව ප්‍රදේශයේ ධීවර ව්‍යාපාරිකයෙක්, 2022 අගෝස්තු 25 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
63. පොලොන්නරුව ප්‍රදේශයේ කාන්තාවක්, 2022 සැප්තැම්බර් 6 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
64. සූරියවැව ප්‍රදේශයේ තරුණයෙක්, 2022 අගෝස්තු 10 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
60. හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ පෙදරේරු කාර්මිකයෙක් , 2022 අගෝස්තු 9 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.
66. පොලොන්නරුව ප්‍රදේශයේ ගොවියෙක්, 2022 සැප්තැම්බර් 6 සම්මුඛ සාකච්ඡාව.

අපේ මිනිස්සු සභාවක අතක්
උස්සන්න මැලි වෙන ජාතියක්. ගමේ
රැස්වීමක වාර්තාව සම්මත කරන්න
අත උස්සන්න තිව්වම 100 ක් ඉන්න
තැන දෙන්නෙක් අත උස්සයි. අපි
එතකොට කියනව විරුද්ධ අය
ඉන්නව නං අත උස්සන්න කියලා.
එතෙක් උස්සන්නෙ නැ. එතකොට
විරෝධයක් නැති නිසා සියල්ලන්
තැමිනි ලෙස සලකා සම්මතයි
කියනව. ඉතිං මෙහෙම අය
දේශපාලනට මැදිහත් වෙයිද...?
අඩුගානෙ පුරුදු පක්ෂයෙන් පිට
ඡන්දයක් දෙයිද...?

මීගමුව ප්‍රදේශයේ
ප්‍රාදේශීය සභා සභිකයෙක්

ISBN 978-624-5545-18-6

9 786245 545186